

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 35

Rugsėjo - September 14, 1990 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Vakarų Vokietijos užs. reik. ministeris Hans Dietrich Genscher pareiškė, kad susijungusi Vokietija turės ginkluotose pajėgose 345,000 karių.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas atleido iš pareigų pirmąjį min. pirmininko pavaduotoją Vladilen N. Nikitin dėl pasireiškiančio rūkalių trūkumo.

Aukšti Sov. S-gos pareigūnai pradėjo viešai reikšti nepasitenkinimą dėl JAV karinių pajėgų koncentravimo Saudi Arabijoje, nes tai suardą srities karinį balansą.

JAV yra pasiruošusios pasiųsti Izraeliui papildomai F-15 ir F-16 kovos lėktuvų, priešlėktuvinių raketų ir M-60 tankų už bil.dol. Pastoviai Izraelis kasmet gauna karinės paramos už 1.8 bil. dol.

Abi Vokietijos pasirašė 1000 psl. sutartį, aptariančią susijungimo mechanizmą.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas pareiškė, kad Sov. S-ga yra reikalinga 6 mėn. stabilus periodo infliacijai sukontroliuoti ir vartotojų aprūpinimo trūkumam pašalinti.

Prezidentas George Bush pasiūlė kongresui dovanoti Egiptui 7 bil. dol. skolą už jam parduotus ginklus.

Pietų ir Šiaurės Korėjų min. pirmininkai pirmą kartą susitiko neutralioj zonoj tartis dėl jų susijungimo. Šiaurės Korėjos min. pirmininkas tuoj pareiškė, kad JAV kariuomenė turi pasitraukti iš Pietų Korėjos, jei norima, kad pasitarimai vyktų toliau.

Rytų Vokietijoje paaiškėjus, kad ten esantis sovietų armijos motorizuotas pulkas žiemą turės būti perkeltas į pietinę Rusiją, karių žmonos surengė protesto demonstracijas.

JAV izdo sekretorius Nicholas F. Brady ir jo pavaduotojas Lawrence S. Eagleburger išvyko lankyti įvairių valstybių ir raginti, kad jos prisidėtų prie Saudi Arabijoje sutelktos kariuomenės išlaidų.

JAV viešai neskelbdamos remia Kuvaite prasidėjusią partizaninę veiklą.

Arabų lygos valstybės pareikalavo, kad Irakas ne tik pasitrauktų iš Kuvaite, bet ir sumokėtų reparacijas.

Izraelis tikina, kad Jordano žvalgybos lėktuvai teikia Irakui žinias apie Saudi Arabijoje sutelktos kariuomenės veiksmus.

Irakas, nors ir pažadėjo išleisti Kuvaite ir Irake esančių užsieniečių moteris su vaikais, bet jų išvykimą įvairiais būdais vilkina.

Imigracijos muziejus Ellis Island, arba Ašarų saloj, per kurią turėjo pereiti visi į JAV atvykę imigrantai ir daugelis jų dėl įvairių ligų ar kitų trūkumų turėjo grįžti į savo kraštus arba saloj mėnesiais laukti sprendimo, rugsėjo 10 pradėjo veikti atnaujintose patalpose.

Pakistanas paskelbė, kad prezidento pašalintai min. pirmininkei Benazir Bhutto bus keliama teismo byla už galios piktnaudojimą ir korupciją.

Didžiausia pasauly žydų organizacija B'nai B'rith tik dabar nutarė savo nariais priimti ir moteris.

LIETUVOS AUKŠČ. TARYBOS PIRM. V. LANDSBERGIO VIZITAI NORVEGIJOS KONFERENCIJOJE IR DANIJOJE

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis Oslo susitiko su Norvegijos ministru pirmininku Jan Per Syse. Per pasimatymą buvo apžvelgta padėtis Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose, apsvarstytos galimybės išplėsti lietuvių-norvegų santykius, pirmiausia ekonominėje ir kultūros plotmėje. Buvo pažymėta, kad santykių išplėtimo trokšta abi šalys.

Landsbergis paminėjo, jog Lietuva tikisi užmegzti su Norvegija tokius tarpinius ryšius, kokius Estija jau palaiko su Suomija, turi vilties, kad Norvegija padės atkurti Lietuvos ekonomiką. Landsbergis pažymėjo, kad Lietuva dar neturi galimybės prašyti užsienio kraštų pagalbos, bet jei Norvegija ir kitos Vakarų šalys panorės padėti Lietuvai, Lietuva už tai bus dėkinga. Buvo taip pat pasikeista nuomonėmis dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo.

AMERIKON ATVYKO KAZYS UOKAS, LIETUVOS KONTROLĖS MINISTERIS

Rugsėjo 9, sekmadienį, į New Yorką atskrido Kazys Uokas, Lietuvos kontrolės ministeris, ir taip pat darbo unijų vyriausiasis tvarkytojas.

Kennedy aerodrome jį pasitiko LB apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis ir tuoj atsivežė į Baltijos restoraną, kur 5 val. buvo susitikimas su nedidele lietuvių grupele, iš viso apie 20 žmonių. Čia LB New Yorko apygardos pirmininkas pasveikino svečią ir pakvietė pakalbėti, ko jis čia atvyko, kas dabar dedasi Lietuvoje.

Į Ameriką svečias atvyko pakviestas Amerikos darbo unijų. Jos nori susipažinti, kaip veikia darbo unijos persitvarkančiose respublikose. Svečias Amerikoje išbuo 10 dienų.

Papasakojo ir apie dabarties gyvenimą Lietuvoje ir taip pat Sovietų Sąjungoje. Po jo kalbos pokalbio dalyviai paklausė gana daug įvairių klausimų, į kuriuos svečias atsakė santūriai, apgalvojęs kiekvieną žodį. Iš jo pranešimo ir iš atsakymų susidarė vaizdas, kad Lietuvoje padėtis darosi įtempta, nervinga, įsigali spekuliacija, netvarką didina atskiros grupės, bet visa tauta ir dabar siekia nepriklausomybės. Apie jo pranešimą bus parašyta kitame *Darbininko* numeryje plačiau.

Pokalbio metu visi užkandžiauvo. Pokalbis užtruko apie dvi su puse valandos. Tada LB apygardos pirmininkas svečią nuvežė į viešbutį, iš kur jau pirmadienio rytą paėmė AFL-CIO unijų vad. Lane Kirkland ir išsivežė į Reno, Nevada, kur bus darbo unijų vadų suvažiavimas. Su-

J. T. gen. sekretorius Javier Perez de Cuellar dviejų dienų pasitarimai su Irako užs. reik. ministru Tafiq Aziz Persijos įlankos krizės nesumažino.

JAV yra išsėdėčiusios savo karo lėktuvus ne stik Saudi Arabijoje, bet ir Bahreine, Jungt. arabų emiratuose, Qatere ir Omane.

Maskvos kepyklas staiga pradėjo nepajęgt aprūpinti miestu krautuvų duona.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas V. Landsbergis atvyko į Norvegijos sostinę dalyvauti ten vykstančioje tarptautinėje konferencijoje "Neapykantos anatomija — kaip išvengti konfliktų dialogo ir demokratijos pagalba". Landsbergis Oslo mieste susitiko su norvegų verslininkais, valdžios atstovais, pasimatė su Čekoslovakijos, Lenkijos, Sovietų Sąjungos ir kitų kraštų politikais, taip pat dalyvaujantais tarptautinėje konferencijoje.

Norvegijos sostinėje Oslo vykstančioje tarptautinėje konferencijoje "Neapykantos anatomija" Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis kalbėjo rugsėjo 29. Savo žodį konferencijos dalyviams jis pristatė daug pasakanti antrašte — "Atmesti neapykantą".

važiavime kalbės ir svečias K. Uokas. Jis kalba ir angliškai, bet kad nebūtų kokių nesklaidumų, jam parūpintas vertėjas Vytautas Šliupas.

Konferencijos dalyviai — iš viso pasaulio kraštų atvykę žymūs politiniai veikėjai, kultūrininkai, žmogaus teisių gynėjai pastarąsias tris dienas gilinęsi į neapykantos apraiškas ir priežastis, kaip tik svarstė kaip apmesti neapykantą, ardančią pavienių žmonių ir tautų harmoningą sugyvenimą, sukeliančią daug nelaimių, o tuo pačiu ir nuolatinę grėsmę taikai.

Landsbergis savo kalboje pateikė lietuvių tautos analizę, priminė mažos šalies sukauptą visokią amžių patirtį. Ja remdamasis, pažymėjo Landsbergis, lietuviui pasirinkti kelią ir uždavinį, kuris galbūt gali atrodyti bemaž neįvykdomas: su tokiomis gilomis žaizdomis ir per tokias kliūtis kurti piliečių santarvės visuomenę, taikos valstybę. Toks yra Lietuvos įnašas tautų bendrijai — būsimai Europai.

Vytautas Landsbergis prieš vykdama į Oslo lankėsi Kopenhagoje. Kaip pastebi apžvalgininkai, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko kelionė Skandinavijoje be abejonės patarnaus Lietuvos santykių išplėtimui su Skandinavijos kraštais, o tuo pačiu ir Lietuvos interesams, nes ryšių stiprinimas su Vakarais palaipsniui įtvirtina Lietuvos suverenitetą.

Prof. V. Landsbergis pasirašo Šveicarų-Lietuvių Sąjungos knygoje Europos lietuvių studijų savaitės metu. Iš k.: Sylvia Ghiofa, Lietuvaite iš Zenevos, Aime Cantin, Šveicarų-Lietuvių Sąjungos pirmininkas, ir Irene Kastli, šios studijų savaitės organizatorė. Nuotr. Frances Vaškiutės

EUROPOS LIET. STUDIJŲ SAVAITĖ

Palaikant gražią tradiciją, ir šiemet rugpjūčio 5 - 12 apie 150 lietuvių iš Lietuvos, įvairių Europos kraštų ir JAV susirinko Šveicarijos klony, nedideliame miestelyje Einsiedeln. Jis ketelį šimtmečių garsėja savo senais vienuolynais ir stebuklinga "Juodosios Madonos" šventove.

Savaitė susilaukė ypatingo dėmesio iš atgimstančios Lietuvos. Dalyvavo jos prezidentas Vytautas Landsbergis ir viceprezidentas Kazimieras Motieka su žmonomis, eilė aukštų pareigūnų — iš viso apie 20 asmenų.

Savaitės rengimo rūpesčius pakėlė Irena Kaestli, dr. A. Kušlys ir dr. V. Dargužas, talkinami Šveicarijos lietuvių negausios kolonijos.

Oficialus savaitės atidarymas vyko rugpjūčio 6 su Šveicarijos LB pirm. N. Prielaidos žodžiu. Sveikino lietuvių organizacijų atstovai iš įvairių kraštų, PLB

pirm. V. Bieliauskas, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirm. V. Landsbergis, Šveicarijos parlamento narys Rudolf Friedrich ir kiti. Tos dienos vakare sveikino Šveicarijos vyriausybės narys, Etninių grupių Šveicarijoje pirm. Rudolf Rudley.

Kaip paprastai Europos studijų savaitės pasižymi svarbiomis paskaitomis, kurių seriją šiais metais pradėjo kun. dr. Jonas Jūraitis tema "Tapatybė — tikėjimas — tauta".

Prof. Vytautas Landsbergis savo paskaitoje daugiausia dėmesio kreipė į besiplėtojančius įvykius dabartinėje Lietuvoje, pradėdamas nuo kovo 11. Atkreipė dėmesį į "šaltąjį karą", kurį tenka dabar išgyventi. Tai ir psichologinis karas, pradėtas Sovietų tuoj po Lietuvos nepriklausomybės atsteigimo paskelbimo. Didysis kaimynas stengėsi įrodyti kokia silpna atsikurianti Lietuva, kokie nesvarbūs naujosios vyriausybės skelbiami nuostatai, kaip Lietuva palikta vienai vietai pasaulio arenoje. Tačiau lietuvių nepalūžo ir tebesilaiko.

Nors prof. V. Landsbergio vizitas Šveicarijoje buvo neoficialus, jis Einsiedelne priėmė buvusį Šveicarijos Federacijos prezidentą Rudolf Friedrich. Rugsėjo 10 V. Landsbergis buvo oficialiai Berne priimtas Šveicarijos Valstybės sekretoriaus Klaus Jacobi kaip Lietuvos Respublikos prezidentas. Šis vizitas tačiau nereiškė, kad Šveicarija oficialiai pripažįsta Lietuvos atkurtą nepriklausomybę.

Dr. Vytautas Bieliauskas, PLB
(nukelta į 2 psl.)

Europos Lietuvių Studijų savaitėje Einsiedeln, Šveicarijoje. Iš k.: Kazimieras Motieka su žmona ir prof. Vytautas Landsbergis su žmona. Nuotr. Frances Vaškiutės

VYKDOMAS BALTIEČIŲ PETICIJOS VAJUS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis Vilniuje rugsėjo 23, prisimenant Hitlerio-Stalino pakto 51-ąją šukaktį, pradėjo pasauliniu mastu peticijos vajų.

Peticijos vajumi siekiama, kad Pabaltijos valstybės būtų įjungtos į sąrašą tų valstybių, kurios dalyvauja Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos (CSCE) viršūnių suvažiavime Paryžiuje ir kad Pabaltijo klausimas būtų įrašytas į konferencijos darbų tvarką lapkričio mėnesį.

Sovietai paskutiniu metu blokvavo Pabaltijo respublikas nuo dalyvavimo Helsinkio procese žmogaus teisių konferencijoje birželio mėnesį Kopenhagoje. Pabaltijo respublikos norėjo turėti stebėtojo statusą. Nei viena valstybė viešai nepasipriešino Sovietams.

Su dabartine peticija yra rei-

kalaujama ne vien tik kad Sovietų Sąjunga, bet kad ir kitos valstybės, pasirašiusios Helsinkio Baigiamąjį aktą, pasisakytų už Pabaltijo nepriklausomybę.

Peticijos organizatoriai nori peticiją įteikti tų valstybių užsienio reikalų ministeriams, kurie susirinkusios posėdžiauti New Yorke spalio mėnesį. Paskutinė peticijų data yra rugsėjo 28 diena, kai tą dieną buvo pasirašytas antrasis protokolas prie Hitlerio-Stalino pakto, kuriuo Lietuva buvo pervedama iš nacių sferos į Sovietų įtakos sferą.

Peticijos tekstas yra paruoštas įvairiomis kalbomis, įskaitant anglų, rusų, vokiečių, lenkų ir pabaltiečių kalbas. Tekste reikalaujama, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybės klausimas būtų Helsinkio procese ir kad jis būtų diskutuojamas konferen-

cijos metu Paryžiuje. Jame pažymima, jog kol nebus Pabaltijo problema išspręsta, nebus galima sukurti vieningos Europos valstybių, pagrįstų teise.

BRITŲ ŽURNALISTAS SMERKIA

Žymus britų žurnalistas Bernard Levin, kurio tėvas imigravo į Angliją iš Lietuvos, pasmerkia prezidentą Bush ir Lietuvos "išdavimą" *London Times* dienraštyje gegužės 3 d. išspausdintame straipsnyje "Bailumas Maskvos tuščių grasinimų akivaizdoje". "Ko gi mes bijomės"? — klausia jis. "Sovietų Sąjungą jau subankrutavusi, yranti šalis, nebesuge-

banti tvarkytis ar pagaminti bet ką, likusis pasaulis norėtų pirkti, kupina korupcijos, benamė, nusikaltimų plėšoma, kerštinga, apimta desperacijos, pikta ir girta". Ar Gorbačiovas, kuris "desperatiškai bando sulaukyti savo šalį nuo visiškos suirutės... sugebėtų statyti reikalavimus pasauliui ar jam grasinti"?

Ir tokiais argumentais (pavojumi iš supykinto Gorbačiovo ar, jį nušalinus, iš kito vadovo) Vakarai pateisina Lietuvos "išdavimą", rašo Levin. Jis prisimena Neville Chamberlain žodžius 1938 m. apie "kivirčą tolimoje šalyje tarp žmonių, apie kuriuos mes nieko nežinome" ir Winston Churchill atkirtį "Jūs galėtote pasirinkti tarp karo ir negarbės. Jūs pasirinkote negarbę, ir jūs susilauksite karo". Levin pabrėžia, kad šiandien karas pavojaus nėra ir užbaigia savo straipsnį Čekoslovakijos Užsienio reikalų ministru Jan Masaryk žodžiais Chamberlainui: "Jei jūs paaukojot mano šalį pasaulio taikai išlaikyti aš pirmas jums plosiu. Bet jei ne, ponai, tada Dievas tepasigaili jūsų sielų".

(Elta)

Vilniuje birželio 14, gedulo, vilties ir pasiryžimo dienos proga procesija katedros aikštėje. Nuotr. J. Grikenio

EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

(atkelta iš 1 psl.)

valdybos pirmininkas, kalbėjo tema "Sustoję laikrodžiai pajudėjo: praeitis, dabartis, ateitis Lietuvoje ir išsivijoje". Plačiai užsimota, daug kas paliesta, neįšvengta ir kontroversiškų išsireiškimų, kas iššaukė audiencijoje aštrokas diskusijas, o taip pat ir oficialų VLIKO komentara. (VLIKO komentaras buvo pacituotas pereinama Darbininko numeryje. — Darb. Red.)

Lietuvos Respublikos parlamento narė, ekonomistė Liucija Laima Andriekienė skaitė paskaitą tema "Ekonominė reforma ir tikslai". Apžvelgdama dabartinės Lietuvos ekonominę padėtį ir būsimus planus, įrodinėjo nepalankų santykių prekių mainams Sovietų Sąjungoje.

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka atkreipė

Savaitės įvykiai

Irakas turėjo jau dabar apriboti gyventojų aprūpinimą maistu.

Sovietinės Rusijos respublikos prezidentas Boris Jelcinas, lankydamasis totorių gyvenamam Kazanės m., pareiškė, kad atskiros tautybės gali turėti tiek nepriklausomybės, kiek jos sugebės ja pasinaudoti ir kad atskiriamas nuo Rusijos respublikos ar nuo Sov. Sąjungos priklausys nuo jų apsisprendimo.

Centrinė Jugoslavijos vyriausybė albanų gyvenamos ir nuolatiniams neramumams pasižymėjusios Kosovo provincijos reikalų tvarkymą perėmė į savo rankas. Dėlto 100,000 darbininkų paskelbė streiką, dėl kurio užsidarė visi fabriškai, mokyklos, įstaigos ir krautuvės.

Sov. Sąjunga spalio 1 pradės vykdyti ūkinio persitvarkymo 500 dienų planą, kuris numato karinį biudžetą sumažinti 10 proc., KGB — 20 proc. ir neekonomišką užsienio paramą — 75 proc. Be to bus pradėta parduoti įvairios valstybės nuosavybės: bus leidžiama kelti bylas partijos nusavintoms nuosavybėms atgauti; ūkinę kontrolę vykdančios ministerijos bus panaikintos, o nuo sausio 1 bus pradėta palaipsniui naikinti kainų kontrolė.

Arabų lygos gen. sekretorius Cheddi Klubi pasitraukė iš pareigų, nes buvo kaltinamas nesistengimu prikalbinti daugiau arabų valstybių dalyvauti Persijos įlankos tarptautinėje kariuomenėje.

Valst. sekretorius James A. Baker numato, kad JAV kariuomenė turės pasilikti Saudi Arabijoje ilgesnį laiką net, jei Irakas ir pasitrauktų iš Kuveito.

dėmesį į nesutarimus su Sovietais dėl sienų klausimo, kariuomenės tarnybos atlikimo, o taip pat stabtelėjo ir prie sunkumų su moratoriumu.

Algirdas Čaplikas, Vilniaus Universiteto bibliotekos vicedirektorius, klausytojams nušvietė įstaigos praeitį, patirtus sunkumus, dabartinę padėtį, ypač kviesdamas išsivijos lietuvius talkinti bibliotekos pažangoje.

Dr. Kęstutis Girmius kalbėjo apie "Tradiciją ir dorovę", o lituanistas Vincas Natkevičius apie Antano Miškinio poeziją. A. Miškinis, nors patyrė įvairių režimų nemalonę, nepalūžo net ir Sibire.

Rolandas Paviolis, Vilniaus universiteto prorektorius, kalbėjo tema "Lietuvos sapnas ir realybė".

Poetas Marcelius Martinaitis priminė, kad dabartinė Lietuvos padėtis ypač sunkiai pakeliamą generacijai, kuri nematė karo. Tačiau labiausiai liūdina faktas, kad Vakarų valstybių vyriausybės nesiskubina pripažinti Lietuvos ir jai padėti.

Paskaitas ir diskusijas pasikeisdami moderavo dr. K. Čeginskas, dr. A. Kušlys ir dr. J. Norkaitis.

Kiekvieną rytą koplyčioje vykdavo pamaldos — koncelebruo-

davo kun. dr. J. Jūraitis, kun. dr. K. Gulbinas ir kun. prof. T. Ereminas.

Viena diena buvo paskirta kelionei autobusu apžūrėti apylinkes ir laivu paplaukyti Keturių Kantonų ežere.

Atskirai buvo surengtos J. Katiūtės ir A. Stanulio tapybos darbų, o taip pat gintaro ir tautodailės dirbinių parodos.

Tradicinėje "Tėvynės valandėlėje" pasirodė prof. V. Landsbergis, paskambinęs Čiurlionio preliudą. Savo poeziją skaitė poetas Marcelius Martinaitis, skambino pianistė iš Lietuvos Audronė Kisielūtė, dainavo solistė Sigutė Trimakaitė iš Vilniaus, poezijos rečitalį atliko aktorė Dalila Mackialienė iš JAV. Pagrindiniai kalbėtojai šia proga buvo prof. V. Landsbergis, ministras S. Lozoraitis ir dr. V. Bieliauskas.

Tarp paskaitų savaitės bėgyje parodyta ir nemaža video filmų. Buvo proga stebėti atbūnančios Lietuvos įvykių raidą ir kai kuriuos tų įvykių veikėjus.

Studijų savaitės proga taip pat įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Europos pirmininkų pasitarimas. Atskirai buvo susibūrę ateitininkai, pedagogai, Lietuvių Fronto Bičiuliai.

Frances Vaškiutė

KOPENHAGOS PRISIMINIMAI — 5

"(Nieką nepakeitę ir kalbos netaisę spausdiname Algirdo Budreckio straipsnio tęsinį. — Dar red.)

-o-

Toje pačioje sesijoje Danijos ambasadorius Per Fergo irgi pasisakė dėl žmoniškos dimensijos konferencijos įsipareigojimų vykdymo. Jis pasiūlė, kad būtų steigta CHD komisija, kuri tirtų žmogaus teisių įžeidimus tuose kraštuose, kuriuose nėra pripažinta Europos žmogaus teisių konvencija (čia buvo užuomina apie Sovietų Sąjungą).

Savo kalboje Norvegijos delegacijos vadas, ambasadorius Haakon Hjelde sveikino Europos Tarybos ir kitų organizacijų pastangas išplėsti visokeriopus ryšius su Rytų Europos kraštais. Pabaltijo valstybių klausimu teigiamai dar pasisakė Olandijos delegacijos pirmininkas Max von der Stoel.

Svarbus pasitarimas su Danijos užsienio reikalų ministru

Be abejo Čepaičio ir kitų pabaltiečių pasimatymai su Danijos užsienio reikalų ministru, Danijos žinių agentūros Ritzaus Buro, bei Danijos svarbių dienraščių *Politiker* ir *Jyllands-Posten* reportažai, plius teigiami pasisakymai dėl Pabaltijo Respublikų iš CSCE delegatų turėjo poveikį į ministeriją.

Birželio 12 Danų užsienio rei-

kalų min. Uffe Elleman-Jensen susitiko su pabaltiečių atstovais užsienio reikalų ministerijoje, gal tiksliau pasakius, Gammel Pakhus, kur danai iškilmingai priima diplomatus. Iš Danijos ministerijos dalyvavo šalia ministro departamento šefas Kimberg, reikalų vedėjas Christian Hoppe, protokolo vicešefas Jesper Knudsen ir įgaliotinis Lars Gronbjerg. Vadinas, neeiliniai užsienio ministerijos valdininkai. Atvyko kvietiniai — Latvijos min. J. Jurkāns ir Lietuvos min. A. Saudargas. Pasaulio Pabaltiečių Santalkos atstovai buvo M. Kari, dr. K. Bobelis, G. Meierovics ir dr. A. Budreckis.

Ministras U. Elleman-Jensen pasakė labai gražią kalbą, pabrėždamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atstatymo reikšmę bei faktą, kad Danija niekad nepripažino Pabaltijo valstybių okupacijos. Pokalbis užtruko keletą valandų. Iš lietuvių pusės, ypač dr. Bobeliui kaip medicinos daktarui pabrėžus, buvo iškeltas prašymas, kad žmogiškumo dėlei Danija kaip nors išrūpintų vaistų tiekimą į blokuojamą Lietuvą. Greičiausiai, to ir kitų prašymų dėka, Danijos Raudonasis Kryžius birželio 18 d. pasakė 3.5 milijonų kronų vertės insulino Pabaltijo kraštams. Audiencijos metu Danų ministras pabrėžė, kad danai nori užmegzti ryšius dėl ekonominės pagalbos Lietuvai.

ĮVYKIAI LIETUVOJE

Arkivysk. Audrys Bačkis, Vatikano pronuncijus Olandijoje, irgi buvo nuvykęs į Lietuvą, kai Lietuvoje lankėsi Amerikos vyskų grupė.

Apie artėjančią revoliuciją visoje Sovietų Sąjungoje per Vilniaus radiją kalbėjo rugsėjo 10. Sakė, kad ji palies ir Lietuvą. Visoje Sovietų Sąjungoje yra ekonominis skurdas, vargas, netvarka ir tai veda prie revoliucijos nušalinti valdžią ir ją pakeisti.

Vilniuje prasidėjo pasaulio lietuvių prekybininkų konferencija. Ji vyksta universitete. Ministrė pirminkė pranešė, kad krašte siaučia juodoji rinka, Mafija, ir vyriausybė neturi priemonių tai sustabdyti.

100 dienų moratoriumas baigiasi. Neaišku, kas dabar bus, gal vėl prasidės blokada.

Lietuvos užsienio reikalų ministras išvyko į Lenkiją.

Algirdas Brazauskas išvyko į Baku pasikalbėti ekonomiais reikalais.

Sąjūdžio Seimo taryba rugsėjo 22-23 Vilniuje organizuoja savivaldybių Sąjūdžio deputatų suvažiavimą.

"Vytis", Lietuvos tautinio olimpinio komiteto iliustruotas mėnesinis žurnalas, leidžiamas 30,000 egz. tiražu. Jo redaktorė — Roma Grinbergienė.

Vilniaus mokytojų namų mišrus choras "Cantemus", rugpjūčio 21-26 paviešėjęs Arezzo mieste, rugpjūčio 28 pasiekė Romą. Šis 43 asmenų kolektyvas, vadovaujamas dirigento Lauryno Vakarų Lopo, dalyvavo tarptautiniame polifoninės muzikos konkurse, kur sėkmingai pasirodė tarp kitų iš užsienio ir Italijos dalyvavusių grupių. Remiamas fundacijos Guido Arezzo, lietuvių vilniečių kolektyvas turėjo gražią progą išmėginti savo jėgas tarptautinėje arenoje. Rugpjūčio 29 vilniečiai dainininkai su tautiniais drabužiais ir lietuviška daina pasitiko Šv. Tėvą savaitinėje audiencijoje.

Lietuvos-Šveicarijos draugija Kaune paminėjo Šveicarijos konfederacijos įkūrimo jubiliejų. Su Šveicarijos ambasados pagalba surengta šveicarų knygų parodėlė.

Taip pat buvo paruošti pietūs. Pasidalinta įvairiomis mintimis, ypač dėl Pabaltijo valstybių stebėtojų statuso pripažinimo CSCE konferencijoje. Kadangi Danija yra šios konferencijos šeiminkė, tai Danijos užsienio reikalų ministras yra nuolatinis šios konferencijos pirmininkas. Elleman-Jensen pasakė, kad jis stipriai parems Pabaltijo valstybių aplikaciją stebėtojų statusui gauti. Jis taip pat pabrėžė, kad stebėtojų statuso klausimas bus galutinai išspręstas Paryžiaus konferencijoje prisilaikant konferencijos nustatytos procedūros. Jis taip pat nori sudaryti sutartį, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos studentai galėtų atvažiuoti į Daniją mokytis įvairių ekonominių metodų, kurie galėtų būti naudingi ekonominių ryšių išplėtimui.

Po to susitikimo Algirdas Saudargas išskrido į Maskvą, kur jis dar norėjo pasikalbėti su prezidentu Landsbergiu prieš jo tą vakarą įvykstantį pasimatymą su Gorbačiovu. Latvijos J. Jurkāns išskrido į Rygą. Su juo skrido Janinis Ritenis, Latvijos Sąjungos veikėjas Vokietijoje, bet nuskridus į Rygą jis buvo Sovietų saugumiečių įsodintas į kitą lėktuvą ir grąžintas į Kopenhagą.

(Bus daugiau)

Algirdas Budreckis

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prle Forest Pway St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Telxela, Jr. laidotuvų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLONNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletinį leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvą pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS
66 - 86 50 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ. PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Darbininkui 75 metai!

Tai atsitiko Bostone, judrioje lietuvių kolonijoje. Ten 1915 metais rugsėjo 19 d. pasirodė *Darbininko* pirmasis numeris. Taigi, mūsų laikraščio *Darbininko* tikrasis gimtadienis yra rugsėjo 19, trečiadienį. Tą dieną jam sueina 75 metai! Graži tai sukaktis, kuri rodo lietuvių meilę savai spaudai, rodo ir tai, kad lietuviai moka organizuoti ir išlaikyti savo spaudą.

Truputis istorijos

Jau šio amžiaus pradžioje Amerikos lietuviai turėjo savo didelę spaudą. Beveik kiekviename didesniame mieste ėjo lietuviškas laikraštis. Tokius laikraščius leido ir kitų tautų imigrantai, nes niekas nedraudė, nereikėjo jokio leidimo, nebuvė ir cenzūros. Bet laikas paskui suglaudino spaudą, žmonės išmirė, prisijungė prie angliškųjų laikračių. Tokie vokiečiai apie 1850 leido 150 dienraščių Amerikoje, o dabar vos vienas išsilaikė.

Lietuviškus laikraščius kurtis paskatino du faktoriai. Atvykę žmonės buvo nemokyti, nežinojo, kur eiti, ką daryti. Spauda informavo, vadovavo pirmųjų emigrantų gyvenimui. Lietuviai buvo religingi, tai jiems vadovavo ir lietuviškos parapijos, kunigai. Bet 19 amžiaus pradžioje ėmė plisti socializmas, komunizmas ir kiti dalykai. Jie brovėsi į lietuviškas kolonijas. Rašė aštriai, aštriai polemizavo, niekino religiją.

Pradėta organizuoti grynai katalikišką spaudą, kad atsilaikytų aštriai socialistinei spaudai. Bostone ėjo *Kelėvis*, kuris tada buvo gana aštrus. Kad būtų atsverta jo įtaka, sumanyta leisti katalikišką laikraštį paprastiems darbi-

ninkams. Laikraščio sumanytojas ir pirmas redaktorius buvo kun. Fabijonas Kemešis, veiklus kunigas, organizatorius, vėliau grįžęs į Lietuvą, ten profesoriavęs Žemės ūkio Akademijoje. Mirė išvežtas į Sibirą.

Pradžioje *Darbininkas* ėjo tris kartus per savaitę po 4 puslapius; nuo 1925 gruodžio 4 ėjo du kartus per savaitę po 8 puslapius. Toks laikraštis labai ilgai išsilaikė. Prieš kokia 15 metų pradėta leisti tik vieną kartą per savaitę.

Laikraštį išleido Šv. Juozapo darbininkų draugija. Ji ir rūpinosi redaktorais, laikraščio spaustuve, namais. Bostone *Darbininko* redaktorais buvo ar jo redakcijoje dirbo: prel. K. Urbonavičius (jis ilgą laiką buvo vyr. red.); A. Kneizys, Pr. Gudas, kun. V. Taškūnas, J. Laučka, K. Čibiras, L. Lapinskas. 1950 sausio 20 laikraštį redaguoti perėmė Simas Sužiedelis.

Sv. Juozapo draugijai vis sunkiau buvo laikraštį leisti, tvarkyti spaustuve. Atsirado ir skolų. Tada į talką atėjo lietuviai pranciškoniai. Jie 1950 birželio 5 perėmė laikraščio leidimą.

Perkeliamas į Brooklyną

Pranciškoniai plėtė savo veiklą. Taip susidėstė, kad Bostone negalėjo įsitvirtinti. Gavo leidimą Brooklyne kurti lietuviškos spaudos centrą. 1951 balandžio mėnesį *Darbininko* laikraštis ir spaustuve buvo perkelti į Brooklyną. *Darbininkas* buvo sujungtas su Brooklyne ėjusia *Amerika*, ir Pittsburghe ėjusiomis *Lietuvių žiniomis*. Pirmas jungtinis numeris išleistas 1951 balandžio 16.

(nukelta į 4 psl.)

Tvankus rūgpiūčio vienuoliktojos rytas praplyšo vandens rankšluoščiais. Todėl neskubėdami, bet ir neuždelsdami kelyje, lyg plaukte suplaukėme į dailiai žaliuojančią lietuvių pranciškonų sodybą.

Susirinkome apie šešias dešimtis. Subrendusių sendraugių būrį pajavirino nemažas jaunimo būrelis ir pora jaunūčių stovyklos komandanto dr. A. Stankaičio dukraičių.

Stovyklos kapelionas kun. V. Pikturna kartu su kun. J. Pakalniškiu kas rytą aukojosi mišias. Kapelionas trumpuose pamokslėliuose realiai, gyvai priminė Kristaus patarimus reikalingus žmogui, einančiam žemės keliu į amžinąjį gyvenimą. Kiekvienas krikščionis privalo būti dvasinio gyvenimo žemės drūska. Jis yra įpareigotas skelbti Kristaus mokslą, ne tiek žodžiais, kiek darbais, savu gyvenimu. Stiprybės srovė žmogui teka iš Evangelijos, jei ji kasdien skaitoma ir apmąstoma. Ir žemės gyvenimas bus mielas, nors ir nelepšvas, jei širdyje ir darbuose degs meilė Dievui ir artimui.

Kasmetinė koncertų tradicija buvo tęsiama ir šiemet. Turėjome tris malonius koncertus. Šeštadienio vakarą mus sutiko solistas Antanas Keblys. Sekmadienio vakarą viešnia iš Lietuvos Saulė Jautakaitė paskleidė nuostabią skambių, retai girdimų mūsų liaudies dainų. Penktą dieną dainavo visiems pažįstama solistė Gina Čapkauskienė. Jos akompanatorius William Smid, dy skambino solo L. V. Beethoveno, M. Moszkowski ir C. Saint-Saens kūriniais.

Kiekvieną popietę stebėjome ir vaizdajuostes iš Lietuvos. Jos 7 demonstruojamos jau kelintą

ATEITININKŲ ŠVENTĖ KENNEBUNKPORTE

metai. Kuriasi tradicija jų pagalba sumegzti tampsnį ryšį su tautos kamienu, su gimtąja žeme. Kolkas jos visos šventinės, specialių iškilmingų ar skaudžių tautos išgyvenimų liudininkės. Labai maloniai nuiteikė ir Saulės Jautakaitės pasirodymas vaizdajuostėje. Kalėdinė programa atlikta jos vadovaujamo Katedros mergaičių choro. Muzikinis giesmių bei dainų atlikimas, choreografija, fotografija suteikė stipriai malonų įspūdį, kurį norėtusi vėl išgyventi.

Paskaitos taip pat yra neatskiriama mūsų savaitės dalis. Dr. M. Girniuvienė kalbėjo apie Laisvę mūsų laikais. Dabartiniai Vakarai, tiek Europa, tiek JAV, bando kurti pasaulio taiką, aukodami mažų tautų laisvę.

Dr. A. Juzaitis plačiai įdomiai ir suprantamai aiškino Černobilio nelaimę ir Ignalinos pavojų. Ignalina — galingiausia ir grėsmingiausia atominė stotis pasaulyje. Ji kelia rūpestį ne tik Lietuvai, Pabaltijo tautoms, bet ir visai Europai. Šiuo momentu ji aptvarkyta ir iškrintąs radiacijos kiekis nesąs toks pavojingas.

Seselė Nijolė Sadūnaitė dalijosi įspūdziais apie savo, XX-o a. Dovyduko, kovą su Galijotu — KGB. Visą savo gyvenimą, o ypač *Kronikos* leidimo laikotarpyje, ji jautė Dievo vedančią ir globojamą ranką.

Kun. dr. V. Cukuras, Federacijos kapelionas, nušvietė Dekalogo Metus Lietuvoje ir Vakaruose. Šių dienų žmogus, atvaizduojamas iš Lietuvos, atmetęs jo prigimtinį įdiegtą dekalogo šviesą ir kelią, renka savąjį

ego lepinančius malonumus. Tačiau jo širdis laimės juose nepajuto. Jis užliejo savo pasaulį blogo tvanu. Vienintelis išsigelbėjimas iš vienvatės, neapykantos, beprasmiškos kančios, visų moralinių ir fizinių epidemijų, vėl apkabinti dekalogą ne tik širdimi, bet ir gyvenimu.

Po paskaitos žvakėmis nešini pasipylėme į nakties tamsą. Dr. Č. Masaičio sukurtos dekalogo įkvėptos, ypatingai gražios ir prasmingos maldos atsiliepė

procesijos dalyvių širdyse. Jos pynėsi su rožančiaus maldomis Marijai. Susikaupime jungėmės su sesėmis, broliais vargstančiais ir dirbančiais komunizmo skaudžiai sužalotoje Tėvynėje.

Šeštadienio rytas, kaip ir visos savaitės rytai buvo saule nutviskęs. Tik šį rytą ne į paplūdimį ar į apylinkes ruošėmės, o į namučius. Skirstėmės pasisėmę nemaža fizinių ir dvasinių jėgų. K.L.V.

ĮVYKIAI DABARTINĖJE LIETUVOJE

— „Lietuvos Aidas“, vyriausybės leidžiamas dienraštis, kas dvi savaites vieną laikraščio puslapį skiria religijai.

— Lietuvos Mokslininkų Sąjunga neseniai įsteigta Vilniuje. Sąjungos pirmininku yra Bronius Kuzmičkas. Sąjunga leidžia žurnalą *Mokslo Lietuva*. Jo redaktoriumi yra Kazys Sadauskas.

— Bronių Povilaitį Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba atleido iš Lietuvos banko valdybos pirmininko pareigų, jam pačiam prašant. Naujuoju pirmininku paskirtas deputatas Vilnius Baldiškis.

— Jaunųjų ūkininkų rateliai atgija prie Lietuvos mokyklų. Dabar jų yra apie 500.

— Apgynęs disertaciją iš Mažosios Lietuvos kultūros istorijos, Domas Kaunas tapo 21-uoju ir vienu jauniausiu daktarą apgynusių Lietuvos istoriku.

— Vilniuje buvo pastatytas Adomo Mickevičiaus veikalas „Vėlinės“.

— „Lietuvos Aidas“ 34 numeryje rašo, jog Lietuvos Respublikos ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė dažnai kalbasi su TSRS Ministrų Tarybos pirmininku N. Ryžkovu. Paskutiniu metu buvo aptariamas Lietuvos ryšių ir vizų išdavimo į Lietuvą atvykstantiems žmonėms reikalas. Kalbėta ir apie Kalvarijos pasienio posto atidarymo galimybes.

GEN. ST. RAŠTIKIO PRISIMINIMAI IŠLEISTI LIETUVOJE

Gen. Stasio Raštiko prisiminimai *Kovose dėl Lietuvos* išleisti Lietuvoje. Tai yra pakartojimas

generolo memuarų, išleistų prieš tris dešimtmečius čia Amerikoje.

Šiuos prisiminimus išleido Lietuvoje įsikūrusi akinė bendrovė „Lituanus“, generolo dukry Laimutės Julijos Dėbrovolkskjenės ir Meilutės Marijos Alksnienės bei žurnalisto Viliaus Kavaliausko, buv. *Tiesos* korespondento Jungtinėse Tautose, ir kitų pastangomis.

Išleisti dvejuose tomuose, kiekvienas bemaž 700 puslapių dydžio. Skundžiamasi, kad dėl popieriaus trūkumo išleista tik 30,000 egzempliorių. Kiekvieno tomo kaina — apie septyni rubliai, bet baiminamasi, kad dėl riboto tiražo knygos bus greit išparduotos, ir daug jų atsiras spekuliantų rankose, kas Lietuvoje dabar yra madoj. (kkm)

DARBININKAS
Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos, Tel. 620 No. Boston.
No 70 (112)
Spauda Lietuvoje vėl uždrausta?
Darbininko pirmoji vinjetė šis numeris buvo išspausdintas 1916 m. birželio 17 d. Bostone.

JONAS PUZINAS

KELIAS Į LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMĄ

8

6. Paprastasis seimas leidžia įstatymus, nustato mokesčius ir reikalauja ministrų paaiškinimų; 7. Didysis kunigaikštis skiria ministrus, bet jo giminės nariai negali būti ministrais.

Priėmus postulatą ir konstituciją, reikėjo juos paskelbti ir išplatinti. Spaudos darbas pavestas S. Banaičiui, kuris Kaune turėjo savo spaustuve. Netrukus jis atspausdino lapelius — Vyriausiojo Lietuvių Tautos Komiteto atsišaukimą su postulatais ir konstitucija. Atsišaukimo turinys buvo šis:

Lietuviai,

Dar gyvuojate mūsų atmintyje Didysis Vilniaus seimas. Dabar, karui baigiantis, renkimes į naują seimą, skirdami iš kiekvienos parapijos bent po du atstovus, išrinkti Lietuvai kunigaikštį iš senovės Lietuvos kunigaikščių giminės. Dar daug turėsime nukęsti, bet artinasi valanda ir mes, eidami ranka į ranką su mūsų bendrabroliais latviais ir baltarusiais, numesim prispaudėjų jungę ir valdysime patys savo valdžią, savo vyriausybę, išrinkta iš savo tarpo. Lai Dievas laimina mūsų darbus ir mūsų aukas, nes reika-

laujame sau lygių teisių gyventi pasaulyje, kaip ir kitos tautos.

Daugiausia tokių lapelių išplatino mokytojų kursų auklėtiniai. Dalis jų pateko ir į užsienį. Tuo metu Kaune buvęs kun. dr. J. Purickis postulatus ir konstituciją nuvežė Šveicarijoni, o iš ten atsišaukimų pateko ir į JAV. Nėgana to, J. Purickis, kuris tuo metu dirbo Lietuvos Informacijos Biure Šveicarijoje, pasirūpino, kad ta žinia apie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą patektų į šveicarų, prancūzų ir JAV spaudą.

VILNIAUS LIETUVIŲ POLITINES GRUPĖS VEIKLA

Didžiausias lietuvių kultūrinis ir politinis centras yra buvęs Vilniuje. Prieš I pasaulinį karą čia veikė daugybė lietuviškų draugijų, ėjo visa eilė laikraščių ir žurnalų ir t.t. Prasidejus karui, ir Vilniuje išretėjo lietuvių inteligentų gretos, nes daugelis jų buvo priversti trauktis į Rusiją. Užėję vokiečiai sustabdė visą lietuvių kultūrinį gyvenimą.

Iš lietuviškų draugijų Vilniuje tepaliktos dvi savišalpinės organizacijos: Lietuvių Draugija nuo Karo Nukentėjusiems Šelpti (įst. 1914. XI.27) ir Lietuvių Draugija Nukentėjusiems nuo Karo Gyventojams Agronomijos ir Teisių Pagalbai Teikti (įst. 1915.V). Pirmojoje draugijoje, dažnai vadinamoje Lietuvių Komitetu, dirbo Tautos Pažangos ir krikščionių demokratų žmonės ir draugijai vadovavo Antanas Smetona, antroje spietėsi socialdemokratams su liaudininkais. Kad ir ideologiniu požiūriu abidvi draugijos buvo skirtingos, bet konkrečiais politiniais klausimais abi grupės palaikė kontaktą. Pradžioje politiniams reikalams svarstyti susidarė įvairių ideo-

loginių įsitikinimų asmenų penketukas: Antanas Smetona, dr. Jurgis Šaulys, Steponas Kairys, kun. dr. Juozas Stankevičius ir Petras Klimas. Daugėjant darbų, tas penketukas pamažu išaugo į keliolikos asmenų politinę grupę, kuri rūpinosi visais lietuvių politiniais reikalais. O tokių reikalų kasdien vis kaupėsi daugyn. Ėmė rasti vokiečių išleistų knygų ir brošiūrų, kur buvo keliami įvairūs Lietuvos ir apskritai Pabaltijo kraštų kolonizacijos ir germanizacijos planai. Ir daugelis atsakingų karo vadovybės žmonių, pvz. gen. Ludendorffas, gen. Hoffmannas neslėpė aneksionistinių planų, kad karą laimėjęs, Lietuva turėjo tapti Vokietijos rytine provincija. Nerimo ir lenkai su savo unijiniais troškimais. O kur gi visa eilė vietos rūpesčių, susijusių su vokiečių okupaciniu režimu! Norint kelti Lietuvos laisvės reikalą, teko nuolat rašyti memorandumus, Pro memorijas, prašymus ir reikalavimus. Čia suminėsiu tik pačius svarbiausius tos politinės grupės, vėliau išvirtusios Lietuvos Taryba, darbus, privedusius prie 1918 m. Vasario 16-sios Akto ir pirmojo ministrų kabineto sudarymo.

POLITINES VEIKLOS PRADŽIA, ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŲ TAUTĄ

1916 m. kovo 9 d. vokiečiai įvykdė visuotinį okupuoto krašto gyventojų surašymą. Tą surašymą Vilniuje ir Vilniaus krašte lydėjo lenkų agitacija bažnyčiose.

(Bus daugiau)

SAVAITĖ JAU PRAĖJO? AR IŠ TIKRUJŲ?

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIAI DAINAVOJE

Jau gerokai virš trisdešimt vasarų LF Bičiuliai susirenka poilsiu ir studijoms. Šįmet (rugsėjo 12 - 19) studijos toli pralenkė poilsį. Prisdėjo Dainavos oras, skaidrus bet vėsus, nestūmęs ežerėlin, nevaręs iš salės. Net tingiausi "studentai" paskaitų metu simuliuodavo tik po vieną, o ne būreliais, kaip vykdavo kitais kartais. Buvo svarbesnė priežastis už orą: Lietuvą supanti nežinia ir tik šią nežinią liečią pokalbais.

Paskaitos, simpoziumai, diskusijos — vis apie tai, Lietuvos žvilgsnis į išeiviją, išeivijos žvilgsnis į Lietuvą, ką šiuo metu gera ir bloga daroma, kas darytina, kodėl Lietuvoje tiek daug politinio nesutarimo, kiek gelbsti ir kenkia privati iniciatyva išeivijoje, ką ji vykdo, kas buvo tarta Europos lietuvių studijų savaitėje Šveicarijoje, dalyvaujant ir prof. V. Landsbergiui su būriu kitų svarbių asmenų iš Lietuvos (apie tai pranešė tiesiai iš Šveicarijos grįžęs dr. V. Majauskas), kai naudotis informacija, ir t.t. Referentų, koreferentų, moderuotojų — beveik trys dešimtys, jaunų ir amžiuje pažengusių. Tik jų išvardinimas nugasdintų laikraščio redakciją, o minčių santrauka savaitraščiu užkrautų nepakeliamą našta, kuri tęsiniais vilktųsi iki Naujų metų.

Nustebino dalyvių skaičius. Buvo manyta, kad nemažai yra Lietuvon išvykusių, pas daugelį lankosi svečiai iš tėvynės, todėl

mažai kas turėsią laiko Dainavos išsiruoti. Ir štai staigmena: šįmet atsilankė daugiau, kaip kitomis vasaromis. Gydytojai ir inžinieriai, darbininkai ir administratoriai, advokatai ir literatai su dailininkais — didelis, draugiškas būrys įvairių žmonių ir jų protų. Suvažiuota patikslinti, papildyti, paryškinti savas mintis, kad ten, kur jos nesutinka su kitų galvojimais, būtų sutvirtintas skirtumų pagrindas, o gal net tie skirtumai išlyginti.

Buvo ryškus žmonių iš Lietuvos dalyvavimas kiekvienam žingsny: tarp virtuvės ir pastatų darbuotojų, tarp referentų, tarp pokalbininkų, tarp kūrėjų, tarp besimeldžiančių. Ir stovyklos kapelionas — kunigas iš Lietuvos. O visur nuostabi darna, lyg amžių būtime kartu pragyvenę. Baisūs įvykiai neatskyrė išeivijos nuo Lietuvos.

Bendravimui, privatiems nuomonių pasikeitimams, pasisvečiavimui laiko stigo: į salę paskaitoms ar simpoziumams 10 val., 14 val., 20 val. O rytais 8 val. mišios, o 9 val. pusryčiai, o 13 val. pietūs, o 18 val. vakarienė. Taip ir siūbuodavome bangomis tarp salės ir valgyklos, pildydami galvas ir skilvius, kartais net pasibėgėdami, nes paskaitos ir simpoziumai užsitęsdavo. Ir kodėl su jais skubėti? Juk ilgų kelionių tik dėl jų nebijojome. Kadangi visa savaitė buvo pašvęsta Lietuvos temoms, dideli ginčai įnešipūtė.

Jei kur pirmas manė šitaip, o antras ar trečias kitaip, pasakė, ką galvojo, dvikovų laimingai išvengiant. Reiškėsi moterys ir vyrai, tylieji ir šnekieji, paskutiniai likdami plačiai žinomi vienaip ar kitaip. Kanada, Kalifornija, Oklahoma, Washingtonas (D. C.), Pensilvanija, New Jersey, New Yorkas, Marylandas atvyko saujelėmis, lyginant su Ohio, Illinois ir Michigano būriais.

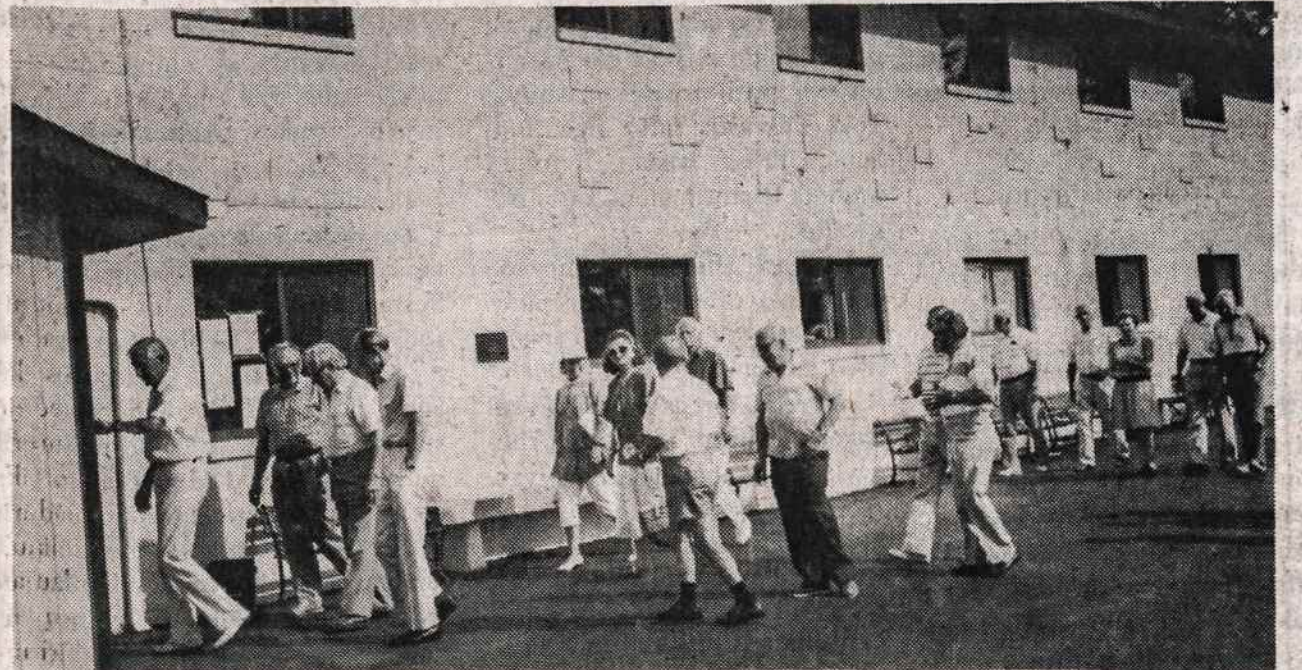
Buvo trys šviesios, pilnos rimties ir atgaivos, valandos. Tai poezijos vakaras (J. Keleras, A. Bagdonas, J. Švabaitė), partizanų pagerbimas ir Kanados mergaičių kvarteto, tris jaunas vyrus pagalbon pasiūkusio, koncertas. Žinoma, vakarais neoficialiai ir garsiai padainuodavo be dirigento, pasiūkdavo be dūdų orkestro, tik garsinėms juostelėms raudant. Sportininkai, iš profesionalų jau pasitraukę, pabėgiodavo. Individualistai, žingsnius derindami prie savo minčių, pasvajodavo. Fotografai slapta ieškodavo progų aukštos klasės nuotraukoms. Buvo ir seklių, smagesnėmis akimirkomis ant suoliukų prigūžusių ir kitus apžiūrinėjančių.

LF Bičiulių poilsio ir studijų savaitė praskrido greitai ir be jokių tuštumų. Ir kokia nauda? Labai didelė. Uždarai nerauginsime savo minčių, nes jas perpūtė gairių vėjai. Kol dalyvaujame šitokiuose susibūrimuose, nesijaučiame vieni, esame priversti nesėdėti be darbo savo ramiose gyvenvietėse, pajaučiame pareigą — pagal išgales ir sugebėjimus — padėti lietuviams išeivijoje, o svarbiau — Lietuvai. (Apie tas išgales: stovyklautojai suaukojo \$14,000 su viršum Lietuvos informacijos centrui.) Geras savaitės įspūdis įtaigojo, kad nuo sekančių metų ši savaitė, LF Bičiulių organizuojama, vadinsis Lietuvos poilsio ir studijų savaitė. Bet kur Dainava visus talpins, jei ir dabar joje pristinga vietos?

Skeptikai galėtų tarti: kalbos,

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitėje ekonomikos simpoziumo dalyviai. Iš k.: Makaveckas, Ofelija Barškytė, Indrė Šagamogienė, Pabedinskas, V. Maželio

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitės dalyviai renkasi į paskaitą pagrindinėje saleje. Nuotr. V. Maželio

"Darbininko" darbininkai

Pirmieji "Darbininko" darbininkai, dirbę redakcijoje ir administracijoje, pradėjus leisti laikraštį 1915 rugsėjo 19 d. Nuotrauka buvo įdėta vėliau į "Darbininką". Ji iš ten ir perfotografuota. I-ojo eilėje sėdi: Br. Valentukė, M. Nivinskaitė, J. E. Karosas, kun. F. Kemėšis, Pr. Gudus, U. Gudienė, II-oje eilėje stovi iš k.: F. Zaleckis, J. Ramanauskas, P. Vasiliauskas, Juozas Mickevičius, Ant. Navikas, Kaz. Junevičius, A. P. Knežis.

Darbininkui 75 metai!

(atkelta iš 3 psl.)

Artimieji bendradarbiai

Perkėlus *Darbininką* į Brooklyną, redakcijoje dirbo: prof. S. Sužiedėlis, prof. J. Brazaitis, kun. V. Dabušis, A. Gražiūnas, Tėv. Modestas Stepaitis, OFM, P. Jurkus, Tėv. Ignas Mikalauškas, OFM.

Paskui redakcijos sąstatas keitėsi. Pasitraukė kun. V. Dabušis, Tėv. M. Stepaitis, 1966 išėjo S. Sužiedėlis. Tada kaip moderatorių atėjo Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, kuris tebedirba ir dabar. Dar ilgą laiką dirbo Leonardas Žitkevičius, pasitraukęs dėl ligos. 1950, dar *Darbininkui* esant Bostone, kaip redakcijos tartininkas, įsijungė Paulius Jurkus; 1951 su laikraščiu atsikėlė į Brooklyną ir tebedirba redakcijoje. Taigi, jis 40 metų atidavė šiam laikraščiu.

Administracijos nuopelnas

Kad *Darbininkas* tiek ilgai išsilaikė, tai reikia dėkoti tik leidėjams, vienuoliams pranciškonams. Cerai, kad jie perėmė leidimą, nes kitaip laikraštis būtų neišsilaikęs.

Per 30 metų laikraštį sumaniai administruoja Tėv. Petras Baniūnas, OFM. Jis ir sugebėjo išlaikyti, ekonomiškai jį pastatyti ant gero kelio.

Visi *Darbininko* skaitytojai tikrai yra dėkingi leidėjams ir redakcijai, kad tiek metų išlaikė *Darbininką* gyvą, patrauklų ir mielą laikraštį.

Redakcija ir administracija dėkoja visiems rėmėjams, gaušiams aukotojams, kurie supranta spaudos reikalus ir auka paremia jos leidimą. Ir toliau laikraštis išsilaikys tik tiek, kiek jį rems skaitytojai.

Sukakties proga *Darbininkas* rengia sukaktuvinį koncertą gruodžio 2. Visi iš anksto kviečiami.

PAS FLORIDOS LIETUVIUS

Sunny Hills

Povilas Grigalauškas, Lietuvos Bendruomenės apylinkės narys, liepos 5 sulaukė 80 metų. Šiai sukakčiai atžymėti jis liepos 6 sukviėtė draugus ir kaimynus į Community centrą.

Iš anksto Povilas visiem pasakė, kad jokių dovanų savo gimimo dienos proga nenori. Tačiau susirinkusieji jį vokus su sveikinimo kortelėmis pridėjo apie 900 dol. Tuos pinigus Povilas paskirstė taip:

700 dol. per Lietuvių Bendruomenę "Dovana Lietuvai" vajui, 100 dol. Telšių vyskupijos kunigų seminarijai, 100 dol. Sunny Hills parapijos salei.

"Dovana Lietuvai" vajuas proga LB Sunny Hills lietuviai vadovaujant pirm. O. Adomaitienei ir ižd. J. Savaičiui, Lietuvai paaukojo 10,500 dol.

Miami

Vietos lietuviai gegužės 13 gausiai dalyvavo pamaldose St. Francis bažnyčioje motinos dienos proga. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. dr. A. Andriūška. Salėj minėjimą pradėjo klubo direktorius Algis Simkus. Apie viešnią Nijolę Sadūnaitę kalbėjo V. Tumasonienė. Pati Sadūnaitė papsakojo apie savo darbą Lietuvoje, o taip pat apie savo keliones Amerikoje ir Europoje. "Bangos" choras padainavo šešetą motinoms skirtų dainų. Akomponavo choro vadovė muz. D. Liaugminienė.

Palm Beach

Respublikonų klubas birželio 15 sukviėtė vietos lietuvius dalyvauti dr. H. ir A. Solių namuose

kalbos kalbos! O darbai? Iš tikrųjų tai nebuvo kalbos, bet pasitarimai. Tik po jų kyla darbai. Kas pasižvalgo, mato ne vien kalbas, bet ir darbus su jų vaisiais, gal gerais, gal menkokais. Ar kiekvienam gerai baigiasi visi užmojai?

Vsvs.

įvykusiame susitikime su kongresmanu Tom Lewis. Pokalbiuose buvo paliesti pagalbos Lietuvai reikalai.

Vilius Braženas, Informacijos kitataučiams tinklo organizatorius, kalbėjo vietos lietuviams birželio 12 pabendravimo pietų metu. Jis ragino rašyti laiškus Lietuvos reikalais amerikiečių spaudai ir informuoti visuomenę apie lietuvių tautos laisvės siekius.

LB valdybos rūpesčiu gegužės 27 d. lietuviai vėl dalyvavo veteranų Memorial Day iškilnėse Royal Memorial Gardens. Kongresmanas T. Lewis labai gražiai prisiminė Lietuvą ir lietuvius.

Z. Strazdo painformuotas, LB apyl. pirm. A. Augūnas tele-

fonu apskelbė tautiečiams, kad liepos 10 vakare TV C-SPAN kanale perduos kongreso debatus Lietuvos klausimais. Stipriai už Lietuvą pasisakė kongr. Lynn Martin, Illinois, ir Floridos kongr. Ileana Ros-Lehtinen bei Tom Lewis.

V. Šalčiūnas, *Lietuvių Biuletinio* redaktorius su žmona birželio 30 grįžo iš užbaigiamosios kelionės po JAV. Aplankęs visas valstijas, jų sostines ir žymiausias gamtos bei kultūros įdomybes, ruošiasi savo kelionės įspūdžius aprašyti knygoje.

St. Petersburg

"Kasos" reikalams lietuvių klube buvo skirtas birželio 10 d. sekmadienis. Pietuose dalyvavo "Kasos" prezidentas prof. Rimas Vaičiaitis iš New Yorko. Pietuose dalyvavo apie 300 asmenų. Svečias supažindino su naujuoju "Kasos" St. Petersburgo skyriaus vedėju Ritu Pavilioniu.

Aras Mieželis, buvęs St. Petersburgo skyriaus "Kasos" vedėjas, visus lietuvius ragino remti "Kasą" ir naudotis jos patarnavimais.

Liūdnujų birželio įvykių minėjimas St. Petersburgo lietuvių kolonijoje birželio 17

pradėtas pamaldomis Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfporte, "Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. V. Zakaras. Po pietų lietuvių klube įvykusiame minėjime paskaitą skaitė inž. Vyt. Maželis. Meninėje programoje dalyvavo S. Vaškienė, Justė Vižinytė, Ona Stašaitienė (šios dvi-viešnios iš Lietuvos) ir St. Vaškys.

Svečiai iš Lietuvos — žurnalistai — Lietuvos ryto redaktorius Gedvydas Vainauskas ir jo žmona Bronė Vainauskienė, *Gimtojo Krašto* bendradarbis, dalyvavo klubo pietuose birželio 18, Vainauskai buvo State Dept. svečiai. Jie buvo parinkti Amerikos ambasados Maskvoje susipažinimui su Amerikos žurnalistikos darbais. Valstybės departamento globoje jie buvo vežiojami po Ameriką ir lankė įvairių laikraščių redakcijas. Apie jų vizitą birželio 19 plačiai aprašė *St. Petersburg Times* ir *Tampa Tribune*.

Washingtono įvykusiame lietuvių demonstracijose birželio 1-2 iš St. Petersburgo dalyvavo 88 žmonės: 70 iš St. Petersburgo ir 18 iš Daytonos.

(nukelta į 5 psl.)

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio paskirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nesipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

TAUTOS ŠVENTĖS PROGA

Tautos šventės minėjimas šiemet sunkiai susiorganizavo. Buvo jau tokia tradicija, kad minėjimą rengia LB I apylinkė. Jos veiklai išblėsus, iniciatyvos ėmėsi Apreiškimo parapija, klebonas ir parapijos komitetas.

Šiemet ir tai staiga ėmė blėsti. Klebonas kun. V. Palubinskas išvyko, nepalikęs jokių instrukcijų. Tai visą šventės programą organizavo paskubom parapijos komiteto pirmininkas Bill Kūmeta, jam talkino Alfonsas Samušis.

Šventės pagerbimas ir minėjimas vistiek buvo surengtas. Tai jau gerai. Nesulaužyta tradicija, nepasimesta laike.

Iškilmingos pamaldos buvo 11 val. Mišias koncelebravo trys kunigai: kun. Vytautas Pikturna, kun. Stasys Raila, ir pranciškonas kun. Sigitas Jurčys iš Lietuvos. Giedoją parapijos choras, vadovaujamas naujosios vargonininkės Gintarės Bukauskienės. Pamokslą pasakė svečias pranciškonas iš Lietuvos. Jis jautriai palietė Šiluvos šventės atlaidus, kuriuos jam teko pergyventi. Nušvietė Marijos gimimo šventę, sujungdamas su pergyvenimais Lietuvoje. Pamokslą jis skaitė. Gaile, kad bažnyčioje neveikė garsikalbiai, tai tylesnės pamokslų vietos toliau

sėdintiems buvo jau sunkiai girdimos arba visai negirdimos.

Baigiant mišias, sugiedota "Kur bėga Šešupė" du posmai, paskui Marija Marija, Lietuvos himnas ir, jau einant iš bažnyčios, Amerikos himnas.

Pamaldose publikos buvo gėrokai per šimtą. Tada visi perėjo į žemutinę parapijos salę, kur iš anksto jau buvo sudėti stalai. Į šventės prezidiumą buvo pakviesti ir už ilgo stalo susodinti: kun. V. Pikturna, LB apygardos pirmininkas V. Alksninis, kun. J. Pakalniškis, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, J. Simutienė, Irena Vakselienė ir A. Vakselis.

Visai programai vadovavo Alfonsas Samušis.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, ryškindamas mintį, kad Vytautas išreiškė Lietuvos kovas už savarankiškumą. Tokio Vytauto, kovotojo už savarankiškumą, atminimas išliko iki šiai dienai. Tai ir dabar skatina kovoti už nepriklausomybę.

Trumpą sveikinimo žodį tarė LB apygardos pirmininkas Vytautas Alksninis.

Paskaitą skaitė visuomenininkas Aleksandras Vakselis. Jis buvo viską pasirašęs ir pasakojo, kaip Vytautas grūmėsi kurdamas savo valstybę ir savo didybę,

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitėje iš k.: dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto (J. Daumanto-Skrajušo našlė), Dočkienė, J. Keleras autografuoja savo knygą, M. Remienė. Nuotr. V. Maželio

kaip jam nepasisekė vainikuotis Lietuvos karaliumi, neįsukliudė lenkai.

Minėjimo pradžioje buvo sugiedota "Lietuva brangi" du posmeliai, pabaigai sugiedotas Lietuvos himnas.

Publika sėdėjo prie stalo. Tuoj ir prasidėjo vaišės. Kiti tuoj iškelio namo. Žmonių atsilankė kokia 120.

Apatinė salė buvo gražiai aptvarkyta, šviesiai gelsvai išdažyta ir sienos ir lubos. (p.j.)

ŠIAURINĖS NEW JERSEY LIETUVIŲ VEIKLOJE

Prieš kelerius metus Morris County College, Randolph, N.J. pradėti lietuvių kalbos ir kultūros kursai ir iš šių kursų išriedėjęs Šiaurinės New Jersey Amerikos lietuvių klubas nebuvo tik trumpalaikio entuziazmo padarinys. Kursai tebeveikia ir toliau, juose sėkmingai lektoriaujančiam nepavargstančiam Lietuvių moterų klubų federacijos pirmininkei Aldonai Pintsch, o kursų klausytojai noriai jungiasi į iš jų išriedėjusį klubą, kuris šiuo metu turi 115 veiklių ir pareigingų narių.

Kursus, kaip anksčiau šiame laikraštyje esu minėjęs, suorganizavę kolegijos sveikatos departamento direktorė Elzbieta Tomolaitis DiAndriole, talkinant petersoniškiam bendruomenininkui Antanui Masioniui ir kt.

Apkystvą pavasarį New Jersey įsisteigus Americans for an Independent Lithuania paremti Lietuvai jos tebtęsimajai kovoj už nepriklausomybę, ypač jos blokadose metu, klubas per jo veikėją Susan Kovalesky įsijungė į šios organizacijos veiklą, jo nariams rašinėjant laiškus senatoriams, atstovų rūmų nariams ir kt. ir kai kuriems dalyvaujant Washington, D.C. suruoštose demonstracijose.

Iš šiais mokslo metais numatomo klubo renginių pažymėtini šie: rugsėjo 7-9 kelionė į lietuvių pranciškonų sodybą Kennebunkport, Maine; klubo susirin-

imas numatomas rugsėjo 13 ar 20, į kurį numatoma pasikviesti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos veikėją Marion Skabeikis su pranešimu apie Lietuvos kelią į nepriklausomybę — paskutiniųjų įvykių Lietuvoje apžvalga.

Klubas savo uždaviniu laiko ir stipendijų teikimą studijuojantiems klubo narių vaikams. Pereitais metais tokia stipendija buvo paskirta Theresa Rose Lupo iš Bloomfield, N.J. Stipendijai lėšos surenkamos iš narių įnašų ir įvairių renginių.

Klubas lapkričio 17 numato stipendijų fondui papildyti surengti kolegijos patalpose koncertą, kurio programą atliktų piano studijas magistrės laipsniu baigusi jauna pianistė Frances Covalesky ir dažnai dalyvaujanti kaip akompaniatorė lietuvių rengiamuose koncertuose, ir solistė Angelė Kiaušaitė.

Ne visi klubo nariai kalba lietuviškai, bet svarbu, kad jie solidarizuojasi su lietuviais ir pagal išgalę ir sugebėjimus paremia lietuviškus reikalus. O šiuo metu laisvėjančiai Lietuvai kiekvienas jos reikalams padedantis žmogus yra labi brangus ir reikalingas.

Klubo valdybą šiuo metu sudaro: pirmininkė Elzbieta Tomolaitis Di Andriole, vicepirmininkė Susan Kovalesky, išdininkas Andrew White ir sekretorė Ann Marie Girardi.

K. Jankūnas

PAS FLORIDOS LIETUVIUS

(atkelta iš 4 psl.)

Lietuvių Klubas naujo sezono atidarymo pokylį rengia spalio 27, šeštadienį, su įdomia programa, karšta vakariene ir gera muzika.

Lietuvių klubo narių visuotinis susirinkimas, kuriame ateinančioms metams bus renkama klubo valdyba, direktoriai ir revizijos komisija, kviečiamas lapkričio 17, šeštadienį, 2 val. popiet klubo salėje.

Dariaus ir Girėno žygis per Atlantą, Lietuvių klube paminėtas rugpjūčio 19, sekmadienį. Preogramai vadovavo klubo pirm. A. Gudonis. Paskaitą apie lakūnų žygį skaitė Lietuvos karo aviacijos kapitonas K. Urbšaitis. S. Vaškys paskaitė Lietuvos poeto Jono Baranausko eilėraščių "Lituanikos sparnai".

A. L. Katalikų Moterų s-gos 76-os kuopos rudeninis susirinkimas įvyks spalio 4 Florida Power patalpose, St. Petersburg Beach, 1 val. popiet. Šių metų valdybą sudaro: pirm. Donna Kamm, vicepirm. Vanda Gruzdy, protokolų sekr. Angelė Štukis, finansų sekr. Valeria Lesčinskas, išd. Loise Sprindžiūnas, patikėtinės Zuzana Pupienė, Rozalija Plepys ir Stella Dovydaitytė. Finansų sekretorė Valeria Lesčinskas pasidalins savo įspūdžiais iš kelionės į Medjugorjės šventovę Jugoslavijoje. "Saulės" lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 22, šeštadienį. Pamokos vyks nuo 9:30 val. ryto iki 1 val. popiet Don Vista Community Center patalpose, 3300 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, šalia Don Cezar viešbučio.

Jūrių šaulių Palangos kuopa ruošia išvyką į gamtą-pikniką rugsėjo 27, ketvirtadienį, Veteranų parko 4-tame paviljone.

Priekulės 450-mečiui paminėti "Mažosios Lietuvos" lietuvininkų bendrija ir Respublikos ekslibrininkų klubas surėngė ekslibrisų konkursą. Priekulė yra tarp Klaipėdos ir Šilutės. Priekulės Luko sodyba pirmą kartą istorijos šaltiniuose paminėta 1540 m., o 1587 m. įsteigta evangelikų liuteronų bažnyčia, o 1628 m. mokykla.

Pradžią 10 val. ryto, o karšti pietūs — 12:30 val. dienos.

"Dovana Lietuvai" vajuos proga St. Peterburgo lietuviai, vadovaujant LB St. Peterburgo apylinkės pirm. K. Arui ir išd. V. Cružui, Lietuvai paaukojo 11,715 dol.

Lietuvos Dukterų Dr-jos St. Peterburgo skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyko liepos 11. Visų dalyvavusių narių pritarimu buvo nutarta paskirti Lie-

tuvai iš skyriaus išdo 3000 dol. ir juos pasiųsti: 1,500 dol. per "Lithuanian Mercy Lift", Lemont, Ill., ir 1,500 dol. "Caritas" organizacijai per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą, Brooklyn, N.Y.

P. K.

NEWARK, N.J.

LB apylinkės susirinkimas

Sekmdienį, liepos 1, Švč. Trejybės parapijos salėj įvyko metinis LB apylinkės susirinkimas, į kurį nepaisydami malonaus vasaros oro, atsilankė kelios dešimtys aktyvesnių vietos veikėjų. Susirinkime dalyvavo, jį pasveikino ir keletą paaiškinimų apie dabartinę apygardos lietuvių akciją Lietuvos laisvinimui paremti padarė LB N.J. apygardos pirmininkė Rasa Juškenė.

Apylinkės pirmininkei Danguolei Didžbalienei dėl tarnybinių reikalų susirinkime dalyvauti negalint, ją pavadavo ir susirinkimui vadovavo valdybos narys jaunimo reikalams Vladas Audėnas. Jis perskaitė pirmininkės paruoštą pranešimą apie valdybos veiklą per paskutiniuosius metus. Valdyba, kiek sąlygos leido, atsiliepė į visus Lietuvos vykusius įvykius ir atitinkamai reagavo, rašydami laiškus ar siųsdami telegramas Atstovų rūmų nariams, senatoriams, ir valdžios žmonėms. Gyvą veiklą liudijo ir, palyginti, nedidelės apylinkės įvairiems lietuviškiems reikalams įvairinti per 10,000 dol. suma. Žinoma, šie pinigai tik perėjo per valdybos išdininkės knygas ir, nepraturtindami apylinkės išdo, buvo tuoj pat išdalyti tiems veiksniam ar tiems reikalams, kam jie iš tikrųjų buvo skirti.

Kontrolės komisija pagyrė valdybos išdininkės Danutės Rogers rūpestingą knygyvedybą ir paprašė susirinkimui pareikšti valdybai ir jos išdininkei padėką už gražų ir rūpestingą darbą. Vėlesnėse diskusijose buvo pareidaut, kad ir visos kitos valdybos vykdomos rinkliavos įvai-

riem Lietuvos reikalams būtų registruojamos valdybos kasos knygos, nes tai liudytų apylinkės pastangas ir konkretų darbą Lietuvos gerovei.

Kontrolės komisijos aktus perskaitė kontrolės komisijos pirmininkas Kazys Trečiokas. Visi pranešimai buvo priimti.

Buvo nuogastaujama dėl darbotvarkėjų įrašytų valdybos ir kontrolės komisijos rinkimų, nes visi esame išgudrėje atsiskyti bet kurių viešų pareigų. Išgelbėjo susirinkimo vadovo kulkulsi tylymas prašyti esančios valdybos ir kontrolės komisijos narius sutikti padirbėti dar vieni kadenciją. Susirinkimo dalyviams karštai plojant ir tokiu būdu išreiškiant padėką už atliktus darbus ir prašant neatsisakyti padirbėti dar kurį laiką, veikiančioji valdyba ir kontrolės komisija maloniai sutiko tą naštą dar panešėti. Tokiu būdu valdyboj tokiu pačiom eitim pareigom sutiko pasilikti pirmininkė Danguolė Didžbaliene, sekretorius inž. Algirdas Brazinskas, išdininkė Danutė Rogers, socialinių reikalų tvarkytoja Liucija Alinskienė ir narys jaunimo reikalams Vladas Audėnas. Kontrolės komisijoj liko Kazys Trečiokas ir Kazys Šipaila.

Taip be jokio rinkimų kartelio susirinkimas buvo baigtas, o jo dalyviai buvo paprašyti pasilikti apylinkės ponių paruoštom vaišėm. Čia buvo ir įvairių sumuštnių ir burnoj tirpstančių kepinų ir kavos su vyneliu. Ir taip besivašinančiam ir besišnekučiuojant prabėgo dar kelios linksmos valandėlės tiems, kurie nepabūgo į susirinkimą atvykti.

K. Jankūnas

Table with columns for Title of Publication, Frequency of Issue, Complete Mailing Address, and Circulation data. Includes 'DARBININKAS' and 'Franciscan Fathers'.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE DAR GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

A. Šapoka — Lietuvos Istorija, 20 dol.
 St. Raštikio — Ivykiai ir žmonės, 3 tomai po 20 dol.
 J. Brazaičio — Raštai. Vienu vienį, 10 dol.
 P. Naujokaičio — Lietuvių Literatūros Istorija, 3 tomai po 20 dol.
 A. Merklio — Vincas Kudrka, 15 dol.
 J. Aūdėno — Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai, 15 dol.
 A. Rūtos — Mėlyno Karvelio Šviesa, Romanas, 12 dol.
 J. Aūdėno — Paskutinis posėdis, 5 dol.
 K. Trimacko — Ieškančiojo pėdsakai, 10 dol.
 A. Paškaus — Ąsmenybė ir religija, 6 dol.
 A. Tyruolio — Štapus ir anapus saulės. Poezija, 5 dol.
 600 m. Lietuvos krikšto jubiliejus. Albumas, 12 dol.

J. Aisčio — Poezijos rinktinė, 8 dol.
 J. Puzino — Rinktiniai raštai, 2 tomai po 25 dol.

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

Bažnyčia Lietuvoje — spalvotas albumas. Priedas angliškai, 15 dol.
 VI. Vijeikio — Lithuania My Heritage. Gausiai iliustruotas albumas, 20 dol.
 Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages. Foto albumas, 25 dol.
 J. Stuko — Awakening Lithuania. Istoriniai bruožai, 10 dol.
 S. Sužiedėlio — A History of the Church in Lithuania 10 dol.
 My Dictionary — Mano Žodynas. Didelio formato spalvota knyga vaikams, 12 dol.
 Persiuntimui pridėdama 1.50 dol.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:
 25 dol. — Dr. M. L. Šveikauskas, West Roxbury, Mass.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Po 10 dol. — A. ir A. Tamošaitis, Gananoque, Ont., Canada, D. D. Bobelis, St. Petersburg, Fla., A. Gudelis, Manchester, Conn., B. Bagdžiūnas, Hillcrest, N.Y.

Po 5 dol. — A. Andriulionis, So. Boston, Mass., J. Plikun, Worcester, Mass., P. Kalibat, Freeport, N.Y., V. Piešina, LaSalle, Que., Canada, B. Paliulis, Cicero, Ill., S. Marcavage, Milford, Conn., V. Milčius, Ocale, Fla.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

NEW YORKE

Išnuomojamas studio apartment, Woodhavenc. Pageidaujama vienas asmuo arba dirbančiųjų pora. Skambinti vakarais (718) 235 - 3961.

G. T. INTERNATIONAL, INC. nauja paslauga: užtikrintas pristatymas žemiausia kaina 7 dienų laikotarpyje. Dabar nereikia rūpintis ar pasiūstas kargo ateis neišdraskytas ar visai jo negausite siųsdami jį per Maskvą. Už \$1.25/svaras (minimumas 100 svarų) jūsų siuntinys bus pristatytas į Rygos muitinę. Kreipitis — G. T. INTERNATIONAL INC, Cargo Division, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430 - 7334.

I LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMĄ KAUNE dar turime vietų. Bus parūpintas transportas į Kauną bei nakvynė suvažiavimo metu. Ruduo aktyviausias laikas Lietuvos kultūriniam gyvenime. Kviečiame ir ne gydytojus vykti kartu, kol dar yra galimybė vizas gauti. Kelionė spalio 1 - 18 dienomis. 15 dienų Lietuvoje ir 2 Kopenhagoje. Pilna kaina \$1965.00. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430 - 7272.

ATTENTION — HIRING! Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 - \$69,485. Vall (1)-602-838-8885, Ext. R 6057.

V. Semaška, iš Sebring, Fla., atsiuntė Darbininkui iškarpa iš žurnalo The Sound Money Investor. Straipsnis labai taikliai nusako prezidento Busho politiką Lietuvos atžvilgiu, vertybių gradacijoje ją labai tiksliai įstato. Straipsnio santrauka spausdinama šio numerio vedamuoju. Redakcija dėkoja V. Semaškai už iškarpos atsiuntimą.

G. T. INTERNATIONAL, INC. rašo viešinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reišus atvykstantiems iš Lietuvos. Taip pat parūpina profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorke bei Washingtono, Aerouostuose. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430 - 7272.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje, lietuviškų meno dirbinių

salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita progą — stulome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išsvijos ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėlavų, Vyčių, įvairiausių lpdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasetų su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą, kurį galite gauti atsuntę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201 Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376 368 Broadway, So. Boston, MA 02127

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Atsilyginu už 1990 metus.

Prašu pratęsti prenumeratą 1991 metams.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

DARBININKAS naujlem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu štambsnę auką 1990 — sukaktuvių 75 — metų progai.

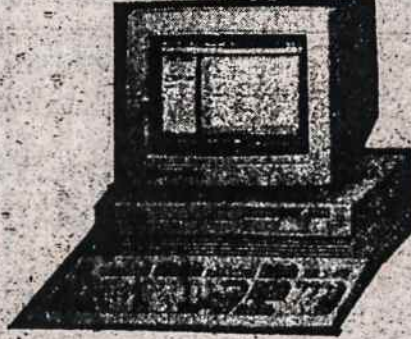
DĖMESIO!

VISIEMS LIETUVIAMS, KURIE LANKOSI AMERIKOJE AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRINIUS REIKMENIS PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

TIMURS STORE
JOY — LUD
ELECTRONICS
 200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
 NEW YORK, N.Y. 10010
 TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI (įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI LYGŪS IBM PC SISTEMAI SU SPALVOS REGULIAVIMO IR ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienėrių metų garantiją Lietuvoj

ELEKTRONINIAI PIANINAI ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYMŲ APARATAI

PANASONIC M7 COMCORDER VIDEO FILMAVIMO APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIJO APARATAI SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI (įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA TURI PAAIŠKINIMUS IR RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

Lietuvos vadavimo darbe nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas, praneša, kad vėl važiuoja į Lietuvą ir sąžiningai tarpininkaus pervedant pinigus, tvarkant palikimus, perkant automobilius. Atsiskaitymas iki rugsejo 19, Transpak, 2638 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1 312 - 436 - 7772.

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B.S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
 WE DELIVER
 296-4130

BALTIC TOURS

LIETUVA IR ŠVEDIJA — 15 dienų kellonė
 11 naktų Vilniuje, 2 naktys laive Baltijos jūroje su vienos dienos Stockholmo apžiūrėjimu. Finnair linija
 Kellonė Nr. 105 spalio 6 - 20
 \$2,159.00 iš Bostono ir New Yorke
 \$2,359.00 iš Chicagos

LIETUVA IR SUOMIJA — 13 dienų kellonė
 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija
 Kellonė Nr. 106 lapkričio 7 - 19
 \$1,699.00 iš Bostono ir New Yorke
 \$1,899.00 iš Chicagos

ŠV. KALĖDOS IR NAUJI METAI LIETUVOJE
 15 dienų kellonė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje, Finnair linija
 Kellonė Nr. 1225 gruodžio 22 — sausio 5, 1991
 \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorke
 \$1,999.00 iš Chicagos

NAUJI METAI LIETUVOJE — 15 dienų kellonė
 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija
 Kellonė Nr. 1280 gruodžio 29 — sausio 12, 1991
 \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorke
 \$1,999.00 iš Chicagos

Smulkesnėms informacijoms ir brožiūrai kreipkitės adresu:

BALTIC TOURS
 77 Oak St., Suite 4
 Newton, MA, 02164
 Tel. 617 965 - 8080 Fax 617 332 - 7781

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

- NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401
- CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
 1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
 9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333
- FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304
- DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350
- WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Aukštų nuošimčių taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

**A. A.
VYTAUTUI SUTKUI**

Lietuvoje mirus, jo seserims: dr. Marijai Žemaitienei, Bronėi Janulienėi, Elei Tylenienei, broliui Albinui Sutkui ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Bronė ir Bronius Oniūnai

**A. A.
ALEKSANDRUI ŠULAIČIUI,**

visuomenininkui, mirus, našlę Oną, sūnų Dantoną su šeima, gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Greatnecko Šalčiai

**A. A.
ALEKSANDRUI ŠULAIČIUI**

mirus, žmonai Onai, sūnui Donatui su šeima nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Irena Garunkštienė

**A. A.
VYTAUTUI SUTKUI**

Lietuvoje mirus, seseris dr. Mariją Žemaitienę, Bronę Janulienę, Eglę Tylenienę, brolių Albiną Sutkų ir visas gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Dr. Regina ir Kazimieras Čiurliai
Dr. Danutė Saldaitytė
Janina, Visvaldas ir Violeta Gerdoiliai*

**A. A.
ALEKSANDRUI ŠULAIČIUI**

mirus, žmoną Oną Šulaitienę, sūnų Dantoną, marčią Mirgą, anūkus Taurą ir Dainą bei jų artimuosius nuoširdžiai užjaučia liūdesio valandose

*Rima, Antanas, Jolita ir Arūnas
Gudaičiai*

**A. A.
ONAI JASAITIENEI**

mirus, jos sūnams Tadui ir Algirdui, dukrelei Nijolei ir jų šeimom reiškiau gilią užuojautą.

Kęstutis Jonynas

**A. A.
VYTAUTUI SUTKUI**

Lietuvoje mirus, jo seserims: dr. Marijai Žemaitienei, Bronėi Janulienėi, Eglė Tylenienei, broliui Albinui Sutkui ir jų šeimoms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Onutė ir Kęstutis Miklai

**A. A.
ALGIMANTUI DRAGŪNEVIČIUI,**

mylimam sūniui ir broliui, mirus, reiškiamo gilią užuojautą Anei Dragūnevičienei ir Audronei Pakštenei su šeima bei visiems artimiesiems.

Washingtono Lietuvių Moterų Klubas

**A. A.
ADV. FREDUI BYRD**

mirus, jo žmoną Rūtą Gelžinytę-Byrd ir šeimą širdingai užjaučia

Ieva Jankutė

**A. A.
BRONEI VAIČIULIENEI**

mirus, vyrą Vytautą ir sūnų Edmundą liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*B. J. Mikalauskai
A. Stasiūnienė
O. J. Raubai
S. V. Vasikauskai*

**A. A.
ALGIMANTUI DRAGŪNEVIČIUI,**

ilgamečiui Hartfordo Lietuvių radijo valandos vedėjui, mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo mylimą mamytę Anele, brolius Vitolį, Gedimįną, sesutę Audronę ir jų artimuosius

*M. Petrauskienė
M. ir šeima*

**A. A.
TOMUI KONDRATUI**

iškeliavus į amžinybę, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo tėvui Vytautui, močiutei Rožytei, seseriai Audronei ir visiems artimiesiems.

*M. Petrauskienė
ir šeima*

**A. A.
BRONEI VAIČIULIENEI**

mirus, reiškiamo užuojautą jos vyrui Vytautui, sūnui Edmundui, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime.

*Kazys, Sofija ir Astra V. Butkai
Milda Vaitkevičiūtė*

**A. A.
BRONISLAVAI VAIČIULIENEI**

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo jos vyrui Vytautui, sūnui Edmundui ir kitiems giminėms.

Algis ir Aldona Daukantai

**A. A.
BRONISLAVAI VAIČIULIENEI**

mirus, vyrui Vytautui, sūnui Edmundui, uollems klubo nariams, reiškiamo gilią užuojautą.

Lietuvių Atletų Klubas

**A. A.
BRONISLAVAI VAIČIULIENEI**

mirus, vyrui Vytautui ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą.

*Kultūros Židinio
Taryba ir Valdyba*

**A. A.
BRONISLAVAI VAIČIULIENEI**

mirus, vyrui Vytautui, sūnui Edmundui, reiškiau gilią užuojautą.

Antanas Mičiulis

Pakviestas St. Lozoraitis

LB Bostono apylinkės rengiamame Tautos šventės minėjime pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Stasys Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtono ir Vatikane. Minėjimas vyks rugsėjo 16 d. 1 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje. Meninę programą minėjime atliks etnografinis ansamblis "Sodauto", vadovaujamas Zitos Kupčinskienės.

Apygardos suvažiavimas

Rugsėjo 23 d. 10 val. ryto Tara viešbutyje Hyannis mieste, Cape Code (West End Circle, priešais Melody Tent) šaukiamas LB Bostono apygardos suvažiavimas, kuriame bus peržvelgta apygardos ir jai priklausančių apylinkių veikla bei aptarti nauji užmojai. Šalia apygardos valdybos narių ir apylinkių atstovų į suvažiavimą kviečiama ir visuomenė. Visais suvažiavimo reikalais kreiptis į apygardos pirmininką Česlovą Mickūną telefonu, 508 - 771 - 8594.

Pradėjo darbą

Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla pradėjo darbą rugsėjo 8 d. St. Mary's of the Hills pradinės mokyklos patalpose. Atlikus registraciją, atnašautos mišios, po kurių vyko pamokos. Naujose patalpose bus nauja tvarka. Jose šeštadienias nebus sargo — valytojo. Mokyklos vadovybė gaus raktą ir turės pasirūpinti tvarkos ir švaros palaikymu.

— Lapkričio 10 d. 6:30 val. vak. Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone, metinis Balfo 72-tro skyriaus pobūvis.

VIDEO OVERSEAS
110-220 v. WE SHIP WORLDWIDE
OPEN SUNDAY 10-2 PM
Video Overseas, Inc. 249 West 23rd Street. New York, N. Y. 10011.

1 VCR MON-SAT 10 AM-6 PM
JVC HRD SVC-321E \$ 249
AIWA E 101 \$ 199
Panasonic G12EE \$ 249
PAL/SECAM-DK
14 DAYS / 4 PROGRAMS
RECORD / PLAYBACK

2
JVC 21" TV
C210 ME
7 SYSTEM
MONITOR / RECEIVER
REMOTE CONTROL
\$ 425

3
STEREO SHARP-WQ 260
DOUBLE CASSETTE
SHORT-WAVE
\$ 59

4
STEREO SHARP-WQ 260
DOUBLE CASSETTE
SHORT-WAVE
\$ 59

5
HITACHI
VM-2380E
4 HEAD HQ
PAL SECAM
AUTOFOCUS
\$ 869

6
VIDEO (PAL-SECAM D.K.) PLAY
SPECIAL PRICE
\$ 159

7
TOSHIBA-VIDEO
B-1
PAL/SECAM DK
REMOTE CONTROL
5 DAYS SALE
\$ 189

NATIONAL CAMCORDER
NV-M7EN
PAL SYSTEM
4 HEAD HQ
AUTOFOCUS
\$ 869

COPPER MACHINE
\$ 249
FRX MACHINE
\$ 199
SHARP
***** SPECIAL SALE *****
9/14/90

We are not responsible for typographic error. Prices subject to change and vary with exchange rates. Please check. This ad supersedes all previous ads.

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

New Yorko šaulių kuopos valdybos posėdis įvyks rugsėjo 15, šį šeštadienį, 1 val. popiet Aigio ir Vidos Jankauskų namuose, 84 - 14 89th St., Woodhaven, N.Y.

Algirdas Jankauskas atstovavo New Yorko šaulių kuopai LŠST Trakų rinktinės kultūriniam suvažiavime, kuris vyko Darbo dienos savaitgalį, rugsėjo 1 - 3, pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Jis taip pat dalyvavo šaudymo varžybose, svečių grupėje laimėjo pirmą vietą ir už tai buvo apdovanotas trofejumi.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, rugsėjo 9, sekmadienį, kalbėjo per Vilniaus radiją užsienio lietuviams programoje. Pasakė, kad Amerikos vyskupų delegacija išvyko iš Lietuvos patenkinta, sužavėta persitvarkymu, Caritas veikla. Taip pat pareiškė, kad Lietuvoje dabar yra per didelis susiskaldymas, kad viena grupė kenkia kitai, ir taip Lietuvos persitvarkymas ir organizavimasis nepriklausomam gyvenimui labai nukenčia. Vyskupas į New Yorką grįžo rugsėjo 10 d.

Romas Kezys rugsėjo 10 iš New Yorko palydėjo grupę keleivių, kurią suorganizavo Vyties kelionių biuras. Grupėje 20 žmonių. Išvyko SAS lėktuvu į Kopenhagą, iš ten į Rygą, iš kur jau autobusų pasiekė Vilnių. R. Kezys Vilniuje bus tik dvi dienas, sekmadienį jau grįžta atgal.

PADĖKA DAILININKUI VIKTORUI VIZGIRDUI

Dail. Viktoras Vizgirda pranciškonams paaukojo aštuonis savo paveikslus. Paveikslai bus iškabinti pranciškonų vienuolyno patalpose Kretingoje, kur steigama išėivijos dailininkų galerija buvusio kraštotyros muziejaus patalpose. Kraštotyros muziejų valdžia iškelia į kitą vietą.

Dail. Viktorui Vizgirdai už paveikslus išėivijos galerijai Kretingoje pranciškonai nuoširdžiai dėkoja. Tikimasi, kad ir kiti išėivijos dailininkai savo kūriniais parems pranciškonų steigiamą meno centrą Kretingoje.

New Yorko Maironio Lituanistinė Mokykla ieško tautinių šokių ir dainavimo mokytojų. Jei kas turi patirties dirbti su vaikais, prašomi skambinti Rasai Juškienei 201 351 - 3808.

LB New Yorko apygardos valdyba posėdžiauja kiekvieno mėnesio antrą trečiadienį. Šio mėnesio posėdis įvyko rugsėjo 12 Kultūros Židinyje.

Aušros Vartų parapijos rudens pietūs bus spalio 21, sekmadienį. Iškilmingos mišios 11 v.r. Pietūs 1 val. Auka suaugusiems 25 dol., vaikams s 15 dol. Užsiregistruoti reikia iki spalio 12. Tai palengvins talkininkams Lietuvos vyčiams ir kitiems rengėjams. Taip pat laiškais dabar platinami laimėjimo bilietai.

Maironio lituanistinėje mokykloje nauji mokslo metai prasidėjo rugsėjo 8. Gana daug vaikų atvedė į pirmuosius skyrius. Mokyklos kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM, aukėjo mišias, paskui jau vaikai skirstėsi į klases. Pirmos dienos darbo nuotaika buvo pakili. Taip pradėti mokyklos gyvenimo 41-ji metai.

Ieškoma prižiūrėtoja pusketvirtų metų mergaitei. Savas kambarys. Prieinamos valandos. Viena valanda kelio nuo New Yorko. Skambinti 203 655 - 8258.

G. T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskreندان per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne) Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/Čikaga kaina nuo \$1020.00 iki \$1337.00. Vilnius/Berlynas/New Yorkas kaina nuo \$944.00 iki \$1261.00 ir Vilnius/Berlynas/Los Angeles kaina nuo \$1223.00 iki \$1623.00. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430 - 7272.

— Knygos Lietuvai bus renkamos Lietuvių Katalikų Religinė Šalpoj iki spalio 1 d. Priimami leidiniai, žurnalai, techninė literatūra, knygos lietuvių ir anglų kalbomis. Prieš vežant knygas, prašom skambinti į LKR Šalpa įprastom darbo valandom susitarti dėl knygų priėmimo. Telefonas: 718 - 647 - 2434. Prašyti kalbėti su Andriumi Adams arba Rasa Razgaitiene. Visi leidiniai paaukoti "Knygos Lietuvai" projektui eina Lietuvos institucijom, bibliotekom, organizacijom ir pan. Knygos užadresuotos individam yra nepriimamos. Per praėjusius du mėnesius LKR Šalpa jau yra pergabenusi į Lietuvą du konteinerius knygų.

Blusų turgus, rengiamas New Yorko Lietuvių Atletų Klubu, įvyks rugsėjo 29 - 30, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Kultūros Židinyje. Atletai dėkoja blusų turgaus rėmėjams, kurie pereitų ir užpreitų metų panašiuose turguose dalyvavo, talkino, o taip pat prisidėjo savo daiktai prie išpardavimo pasisekimo. Ir šiais metais Lietuvių Atletų klubas prašo pagalbos, talkos ir daiktų išpardavimui. Smulkesnes informacijas teikia Vida Jankauskienė. Jos telef. 718 849 - 2260.

New Yorko filatelistų draugija leidžia savo biuletinį. Leidžia anglų kalba, nes dauguma narių jau nemoka lietuviškai. Persitvarkė draugijos vadovybė. Pirmininku išrinktas Kazimieras Matuzas, vicepirmininku Algirdas Ruzgas, sekretoriumi Vincentas Alones, redaktoriumi Jerome J. Norton. Visi iš New Yorko arba iš jo kaimynystės. Surinkta įdomios medžiagos, skelbiami net šių metų Lietuvos dainų šventės pašto ženklai, aprašomos pašto ženklų parodos, aukcionai. Numeris gražiai perrašytas, sutvarkytas ir švariai išspausdintas.

Jau penktas mėnuo kaip sėkmingai veikia G. T. INTERNATIONAL raštinė Vilniuje. Kviečiame visus planuojančius vykti į Lietuvą užėiti pas ponį Lilę. Galima pasiūlyti visą eilę paslaugų — 10 ekskursijų po Lietuvos įdomiausias vietas, transportas privačiam pasivažiavimui į gimtines, teatro ir operos bilietų užsakymai, rezervacijos restoranuose ir visa eilė kitų paslaugų. Adresas Vilniuje: Tiltosk-gvė 8/2. Tel. 62-81-09.

DAIL. MARIJOS ŽUKAUSKIENĖS MENO PARODA

vyks 1990 m. spalio mėn. 6 - 7 dienomis Kultūros Židinio apatinėje salėje, 355 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Parodos atidarymas spalio 6 d. 7 val. vak.
Lankymo valandos: spalio 6 d., 12 val. - 9 val. vak.
spalio 7 d. 12 val. — 3 val. popiet

Įeinant aukojama

Parodą globoja ir visus maloniai kviečia atsilankyti

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

IEŠKOMAS REDAKTORIUS/Ė BALTIEČIŲ BIULETENIUI

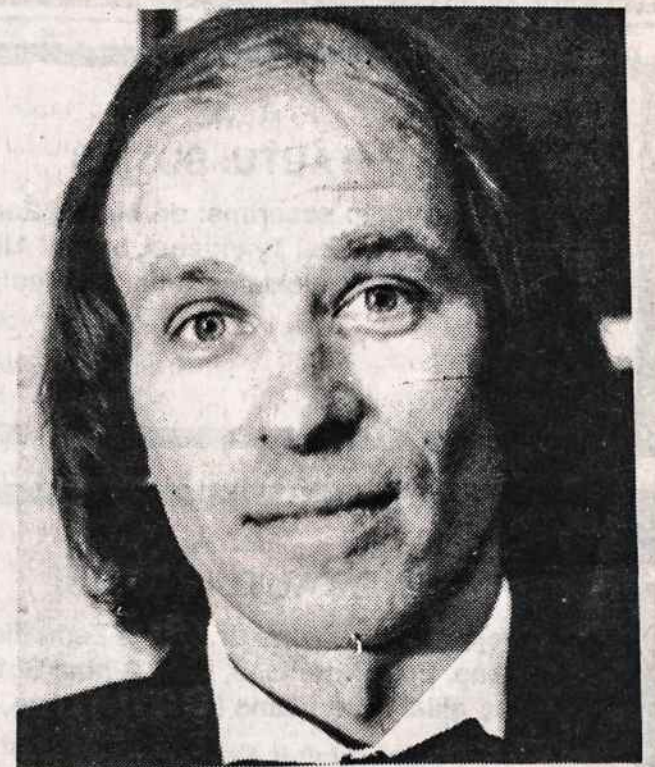
Renkama originali politinė informacija iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos biuleteniui, skirtam Jungtinėms Tautoms, žinių agentūroms ir bendrai publikai. Kontaktuojami žinių šaltiniai Baltijos kraštuose ir Vakaruose žurnalistai bei valdžios atstovai.

Dirbama pelno nesiekiančiai organizacijai "Baltic Appeal to the United Nations (BATUN)", siekiančiai palaikyti Baltijos kraštų nepriklausomybės siekius. Pageidaujamas Baltijos kraštų pažinimas, o taip pat anglų, rusų ir bent vienos baltiečių kalbos mokėjimas.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis adresu: Mara Treimanis, Office Manager, BATUN 115 W. 183rd Street Bronx, N.Y. 10453 Tel. (212) 367 - 8802

Solistė Regina Žymantaitė-Peters

Pianistas Povilas Stravinskas

DIRVOS SUKAKTIES MINĖJIMAS IR KONCERTAS

Dirvos laikraščio leidėjai, norėdami pagerinti savo finansus, bent keliose vietose rengia to laikraščio 75 metų sukakties minėjimą. Jau tokie minėjimai buvo Chicagoje, Los Angeles ir rugsėjo 23, sekmadienį, Kultūros Židinyje rengiamas New Yorke. Renginio tikslas ne tik sukaktį prisiminti, bet ir sutelkti lėšų Dirvos leidimui.

Renginio darbams New Yorke sudarytas didokas komitetas, kuriam pirmininkauja Aleksandras Vakselis. Minėjimo pradžia 4 v. popiet.

Pradžioje bus paskaita, kurią skaitys inž. Jaunutis Pijus Nasvytis iš Hartfordo, žinomas visuomenininkas, besireiškias įvairiose organizacijose. Jis yra dirbęs Dirvos redakcijoje, Clevelande.

"ŽAIBAS" NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 5 sv. konserv. druska, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.000 — kreiptis "ŽAIBAS" 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL, 60457. Telefonas (708) 430 - 8090.

Inž. Jaunutis Pijus Nasvytis

Koncertinė dalis

Koncertinę dalį atliks du menininkai: solistė Regina Žymantaitė - Peters ir pianistas Povilas Stravinskas.

Solistė Regina Žymantaitė-Peters lietuviams koncertavo Chicagoje, Clevelande, New Yorke, Toronte ir kitur. Koncertavo Amerikoje ir Italijoje. Operiniai koncertai su mezzo soprano Bianca Berini buvo West Palm Beach, Fla., New Jersey operoje, New Yorko Grand operoje - Carnegie Hall. Eilę koncertų yra surengusi Italijoje. Ne-

seniai grįžo iš pasisekusios koncertų kelionės Venecijoje, Italijoje. Yra užangažuota ateinančioms metams atlikti 5 koncertus su pasaulio žinomu tenoru Eugenio Fernandi.

Pianistas Povilas Stravinskas yra atvykęs iš Lietuvos ir čia pasilikęs. Muzikos pradėjo mokytis Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokykloje, vėliau tobulinosi Maskvos centrinėje muzikos mokykloje. 1976 baigė P. Čaikovskio valstybinę konservatorių ir aspirantūrą prof. J. Milšteino klaseje. Nuo 1976 metų buvo Lietuvos tautinės filharmonijos solistas, rengė savo koncertus, grojo su įvairiais simfoniniais orkestrais, su įvairiais solistais, instrumentalistais. Koncertavo Sov. Sąjungoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Amerikoje.

Šiame koncerte jis atliks M. K. Čiurlionio tris kūrinius ir Chopino du kūrinius.

Po programos vaisės. Prie stalo sėdės 8 žmonės. Stalus galima užsisakyti pas Ireną Vakseliene 718 846 - 3246 arba pas Aldoną Pintsch 201 838 - 9150.

A. Vakselis

New Yorko
Lietuvių
Jaunimo
Sąjungos

ŠOKIAI

vyks rugsėjo 29 d., 9:30 val. vak.
"BALTIJOS" restorane

Įėjimo auka 6 dol.

Šokiams muziką tvarkys LAURA ŠATINSKAITĖ

Taip pat gros akordeonistas
VISI KVEČIAMAI DALYVAUTI IR
ATSIVESTI SAVO DRAUGUS!!!

DIRVOS 75 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS IR KONCERTAS

1990 rugsėjo 23 d., sekmadienį, 4 v. popiet, Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

AKADEMINĖ DALIS:

paskaita: — inž. JAUNUTIS NASVYTIS

KONCERTINĖ DALIS:

solistė — REGINA ŽYMANTAITĖ - PETERS
pianistas — POVILAS STRAVINSKAS

Po programos — vaisės ir atgaiva, laimėjimų traukimas. Įeinant aukojama 10 dol.

Prie stalo 8 žmonės. Stalus iš anksto galima užsakyti pas: Ireną Vakseliene — 718 846 - 3246

Aldoną Pintsch — 201 838 - 1950
Bilietų bus galima gauti ir prie įėjimo ir iš anksto pas rengimo komiteto narius.

MINĖJIMĄ RENGIA IR VISUS ATSLANKYTI KVEČIA SPECIALUS RENGINIO KOMITETAS, KURĮ SUDARO:

J. Bagdonas, R. Bitėnas, V. Gerulaitis (718 - 847 - 5522), G. Kumpikaitė, J. Lenkaitis, A. Mackevičienė, V. Misiūnas, A. Noakaitė-Pintsch, B. Paprockienė, A. Sparauskas, G. Stankūnienė, K. Trečiokas (201 687 - 4033), A. Vakselis, I. Vakseliene, A. Veblūnas, J. Veblaitis

New Yorko Lietuvių Atletų Klubo METINIS BLUSŲ TURGUS

ĮVYKS RUGSĖJO 29 - 30, ŠEŠTADIENĮ IR SEKMADIENĮ

NUO 10 VAL. RYTO IKI 5 VAL. VAK.

KULTŪROS ŽIDINYJE

Pelnas skiriamas paremti sportininkų kelionei į 1991 m. žaidynes Lietuvoje.

Lietuvių Atletų Klubas kviečia visus atsilankyti bei paaukoti dar kitiems vartojamus daiktus.

Dėl informacijų prašoma skambinti Vidai Jankauskienei 718 849 - 2260.

NEW YORKO LIETUVIŲ

JAUNIMO SĄJUNGA

KVEČIA Į POKALBĮ SU

EDVARDU TUSKENIU

Išėivijos lietuvis jaunuolis, dirbęs Lietuvos Aukščiausioje Taryboje po nepriklausomybės atstatymo, pasidalins savo įspūdžiais.

POKALBIS VYKS

1990 RUGSĖJO 16, SEKMADIENĮ, 3 VAL. POPIET
KULTŪROS ŽIDINIO MAŽOJOJE SALĖJE